

Základní odborná příprava členů jednotek sborů dobrovolných hasičů

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

Metodický list PP- ÚVOD

Účel témat: Naučit se vystupování na veřejnosti jako organizovaná a uniformovaná složka IZS. Ovládat nástupové, pochodové tvary, cviky na místě a za pochodu.

Vystupování hasičů na veřejnosti

Úvod: Historie dobrovolného hasičstva se oficiálně píše od roku 1864. Do řad hasičstva byli přijímáni lidé morální, čestní a vážení mezi svými sousedy. Byli na svou příslušnost k dobrovolnému hasičstvu hrdí, vážili si jí a přispívali svému hasičskému spolku nejen chutí pracovat ve prospěch obce, ale pomáhali svému spolku i finančně. Hasiči byli v obcích uznáváni a ctěni nejen pro svou ochotu kdykoliv a komukoliv pomoci při záchraně života i majetku, ale i pro odborné znalosti, které si stále prohlubovali při výcviku a školeních.

Dobrovolné hasičstvo bylo vždy dobře organizováno a jako organizovaná složka ve svém spolku i na veřejnosti vystupovalo. Vážnost u spoluobčanů si nezískali hasiči tím, že byli hasiči, ale tím, jak se na veřejnosti chovali, jednali a vystupovali.

Buďme proto našim předchůdcům zavázáni a chovejme se ve sborech dobrovolných hasičů i na veřejnosti tak, abychom opět získali kredit, který nám naši předchůdci zanechali, abychom ho mohli v nových životních a společenských podmínkách dále rozvíjet a získali si vážnost, jakou si dobrovolní hasiči, sloučení ve Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska zaslouží.

Každá organizovaná složka se řídí svými řády, předpisy a pravidly. Dobrovolní hasiči, řiďte se proto při své činnosti ve sborech, při zásazích, při soutěžích a dalších činnostech, jakož i při vystupování na veřejnosti obecnými pravidly, které Vám v následujících kapitolách předkládám.

Vystupování a chování hasičů na veřejnosti je obrazem, který společnost vidí a také hodnotí. Buďme proto vnímaví k této skutečnosti a nedopusťme, aby se díky nevhodnému vystupování členů SDH nedostala do pozadí obětavá a vysoce humánní práce našich dobrovolných hasičů.

Dobrovolný hasič se na veřejnosti vždy chová slušně. Totéž platí, i když není ve stejnokroji. Dbá zásad slušného chování, ctí zákony své vlasti. Jedná čestně a morálně. Je příkladem ostatní veřejnosti.

Používá-li při výkonu své činnosti stejnokroj, dbá na jeho čistotu, chodí řádně upraven a ustrojen v souladu se stejnokrojovým předpisem.

Uvědomuje si, že ve stejnokroji je reprezentantem všech dobrovolných hasičů. Nedůstojné chování jednotlivce odsoudí spoluobčané jako nedůstojné chování všech hasičů.

Na stejnokroji nosí jen předepsané doplňky.

V případě ohrožení života, zdraví nebo majetku státu a spoluobčanů poskytuje podle svých možností a schopností osobní pomoc.

Při své činnosti se řídí Stanovami SH ČMS a dalšími platnými předpisy.

Předkládá odborná rada velitelů.

Základní odborná příprava členů jednotek sborů dobrovolných hasičů

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

Metodický list – č. 1/PP

Účel témat: Naučit se vystupování na veřejnosti jako organizovaná a uniformovaná složka IZS. Ovládat nástupové, pochodové tvary, cviky na místě a za pochodu.

Obecné zásady při provádění pořadového výcviku

1. Základní pojmy

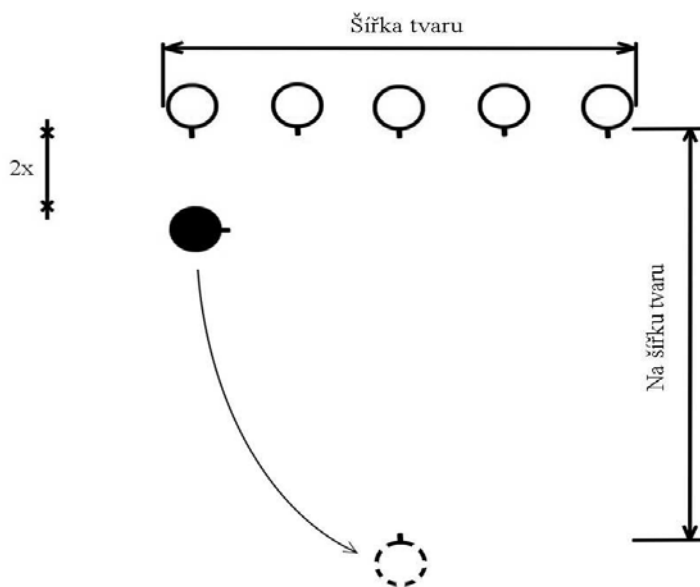
- a) **Tvar** je určené seskupení hasičů (jednotek PO -s požární technikou nebo bez ní) k jejich společné činnosti.
- b) **Křídlo** je pravá nebo levá strana tvaru. Při obrazech tvarů se názvy křídel nemění.
- c) **Čelo** tvaru je přední strana tvaru; má pravé nebo levé křídlo.
- d) **Zad** tvaru je zadní strana tvaru.
- e) **Rozestup** je mezera mezi hasiči (jednotkami PO -vozidly) v tvaru do šířky.
- f) **Vzdálenost** je mezera mezi hasiči (jednotkami PO -vozidly) v tvaru do hloubky.
- g) **Šířka** tvaru je vzdálenost mezi křídly tvaru.
- h) **Hloubka** tvaru je vzdálenost mezi čelem a zadem tvaru.
- i) **Krajník** je hasič stojící (pohybující se) na křídle.

2. Tvary

- a) **Nástupový tvar** je tvar, v němž hasiči (jednotky PO) nastupují vedle sebe v řadu (v řadech) s rozestupy stanovenými tímto řádem nebo nařízenými velitelem.
- b) **Sevřený tvar** je tvar, v němž hasiči stojí vedle sebe tak, že opřou-li levou paži pěstí do pasu hřbetem dopředu, dotýkají se loktem svého souseda. Za sebou stojí ve vzdálenosti předpažení.
- c) **Rozevřený tvar** je tvar, v němž hasiči stojí vedle sebe s rozestupy nařízenými velitelem. Rozestup na u p a ž e n í je mezera mezi hasiči na délku levé paže položené dlaní na rameno souseda tak, aby se prostředník dotýkal límce.
- d) **Řad** je tvar, v němž hasiči stojí vedle sebe na stejné úrovni.
- e) **Dvojřad** (trojřad, čtyřřad) je tvar tvořený dvěma (třemi, čtyřmi) řady ve vzdálenosti předpažení za sebou. Je-li v dvojřadu lichý počet hasičů, nastoupí poslední hasič vždy do prvního řadu.
Vzdálenost na předpažení je mezera mezi hasiči(řady) stojícími za sebou na délku předpažené levé paže (palcem nahoru), jejíž prostřední prst se dotýká středu levé lopatky hasiče vpředu.
- f) **Pochodový tvar** je tvar (např. zástup, dvojstup, trojstup), v němž je jednotka PO nastoupena k pochodu v pochodovém proudu za sebou ve vzdálenostech stanovených tímto řádem nebo nařízených velitelem.
- g) **Zástup** je tvar, v němž jsou hasiči v zákrytu za sebou na vzdálenost předpažení.
- h) **Dvojstup** (trojstup, čtyřstup a vícestup) je tvar v němž jsou dva (tři, čtyři i více) zástupy vedle sebe ve stanovených rozestupech.
- i) **Linie vozidel** je tvar vzniklý seřazením vozidel vedle sebe na stejné úrovni.
- j) **Linie proudů** je tvar, v němž jednotky PO stojí vedle sebe v pochodových proudech se stanovenými rozestupy.
- k) **Pochodový proud** je tvar, který tvoří jednotky PO jdoucí (jedoucí) za sebou.
- l) **Sraz** je tvar, v němž jednotky PO stojí vedle sebe v proudech se stanovenými rozestupy.

3. Provádění pořadového výcviku

- a) při pořadovém výcviku je nutno požadovat vždy přesné provádění cviků a mezi jednotlivými cviky dokonalý a nehybný postoj. Velitel musí být důsledný a musí dbát na to, aby jednou nacvičený pořadový cvik byl vždy a všude prováděn přesně a při výcviku byla dodržována pravidla zdvořilosti a ustrojení.
- b) cviky na místě se provádějí vždy ze základního postoje. Při pořadovém výcviku je třeba vhodně volit přestávky k oddechu,
- c) velitel stojí před jednotkou PO zpravidla na vzdálenost šířky tvaru, aby ji dobře viděl, ovládal hlasem a aby jeho znamení viděli všichni hasiči jednotky PO. Za pohybu jednotky PO jde velitel na jejím čele. Je-li třeba, mění své místo,
- d) velitel nenechává bezdůvodně stát hasiče v namáhavé poloze nebo ve směru pro ně nepříznivém, např. proti slunci, větru,
- e) osloví-li velitel jednotku PO mimo tvar, otočí se všichni její příslušníci k němu čelem a zaujmou základní postoj.

Postavení velitele jednotky PO před tvarem

Základní odborná příprava členů jednotek sborů dobrovolných hasičů

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

Metodický list – č. 2/PP

Účel témat: Naučit se vystupování na veřejnosti jako organizovaná a uniformovaná složka IZS. Ovládat nástupové, pochodové tvary, cviky na místě a za pochodu.

Povely a povelová technika pro pořadový výcvik

1. Velitel ovládá činnost jednotky PO a hasičů při pořadovém výcviku pomocí povelů.
Povel musí být dostatečně hlasitý, zřetelný, jasný i stručný a především srozumitelný. Musí také obsahovat všechny nutné údaje pro provedení příslušného cviku nebo úkonu. Velitel při vydávání povelů musí stát v základním postoji, za pochodu respektuje pochodový krok nařízený tvaru.
2. **Povel se zpravidla skládá z:**
 - a) **Oslovení**, jímž se určuje adresát povelu a slouží také k vyvolání pozornosti hasičů v tvaru popř. mimo něj. Příklad oslovení: „*Jednotko,!*“, „*Velitelé družstev,.....!*“, „*Četo,.....!*“, „*Útvare,.....!*“.
 - b) **Obsahu - návěští**, které určuje provedení povelu. Obsahem povelu může být, např. směr nástupu a druh tvaru. Pokud jde o jednoduchý úkon, např. základní postoj, nemusí být v povelu obsah definován.
 - c) **Výkonného povelu**, po jehož odeznění se povel provede. Příklad povelu: „*Družstvo, směr požární zbrojnice, v řad - NASTOUPIT!*“. Mezi oslovením nebo obsahem povelu a výkonným povelu je vhodné udělat pomlku.
3. **Oslovení ve zvláštních případech použití**
 - a) Jestliže chce nadřízený dát povel nebo rozkaz **podřízeným velitelům** v průběhu zaměstnání stojících mimo tvar, provádí oslovení následovně: „*Velitelé družstev!*“. Na tento povel se velitelé družstev otočí čelem k nadřízenému a vzpaží pravou ruku. Ruku připažují po vydání další části povelu. Pokud po oslovení následuje ihned výkonný povel (např. „*Velitelé družstev, KE MNĚ!*“), velitelé ruku po oslovení nezdvihají.
 - b) **K upoutání pozornosti hasičů a velitelů** se před výkonnými povely „*POZOR!*“, a „*Vpravo HLEĎ!*“ tvar oslovuje: „*Družstvo, vpravo HLEĎ!*“.
 - c) **Konkrétní hasič v tvaru nebo mimo něj se oslovuje** hodností a jménem, popř. jen jménem nebo hodností. Příklad: „*Bratře veliteli Nováku!*“, „*Bratře Nováku!*“, „*Bratře veliteli!*“. U jednotek PO, které používají jen funkční označení může být použito oslovení funkcí. Příklad: „*Bratře veliteli družstva!*“. Hasič stojící mimo tvar se postaví čelem k tomu, kdo jej oslovil. Hasič stojící v tvaru pouze otočí hlavu ve směru k tomu, kdo jej oslovil.
4. **Přebírání velení při pořadovém výcviku**

Došlo - li ke změně velitele, vydává nový velitel po převzetí velení povel, který se skládá z oslovení a obsahu - informace o převzetí velení. Pokud hasiči stojí mimo tvar, obrátí se po odeznění povelu čelem k velícímu. Příklad: „*Družstvo, na můj povel!*“.
5. **Použití některých výkonných povelů bez předchozího oslovení nebo obsahu povelu.**
 - a) „*POZOR!*“ - velí se před povely k provedení určité činnosti, jestliže jednotka PO nestojí v základním postoji nebo nepochoduje pořadovým krokem.
 - b) „*ZPĚT!*“ - velí se pokud byl vydán chybný povel nebo byl povel špatně vykonán.

Základní odborná příprava členů jednotek sborů dobrovolných hasičů

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

Metodický list – č. 3/PP

Účel témat: Naučit se vystupování na veřejnosti jako organizovaná a uniformovaná složka IZS. Ovládat nástupové, pochodové tvary, cviky na místě a za pochodu.

Pořadové cviky na místě

1. Základní postoj

Základní postoj na místě zaujímá hasič při svém oslovení nebo při oslovení celé jednotky PO v rozchodu, před povelům k nástupu a po zaujmutí místa v tvaru. Základní postoj se zaujímá i bez povelu, při hlášení, při vzdávání pocty a velitelem při vydávání povelů. Základní postoj se zaujímá při následujících výkonných povelích:

a) Povel „**POZOR!**“.

Provedení: Hasič se postaví zpříma, patami nohou u sebe a špičkami na stejné úrovni rozevřenými na šířku chodidla. Tělo je vzpřímené a lehce nachýleno kupředu. Nohy jsou v kolenou napřímé, prsa vypjatá, břicho mírně vtažené. Ramena jsou vyrovnaná, paže volně spuštěné tak, že dlaně jsou obrácené dovnitř a přiléhají ke stehnům. Prsty na rukou jsou přirozeně sevřeny. Hasič má hlavu vzpřímenou a hledí přímo před sebe.

b) Povel „**NASTOUPIT!**“. Provedení: Po zaujetí místa v tvaru hasič zaujme základní postoj

2. Pohov

Postoj pohov se zaujímá v případech, kdy by další setrvání v základním postoji bylo neúnosné nebo nepraktické z hlediska činnosti tvaru. Postoj pohov se provádí na výkonný povel „**POHOV!**“ nebo např. na povel „**Družstvo, KONČIT!**“.

Provedení: Hasič zůstává na svém místě v tvaru. Ukročí levou nohou vlevo do vzdálenosti 40 cm a zároveň spojí ruce za zády tak, že hřbet dlaně levé ruky vloží do dlaně pravé ruky a volně sevře prsty obou rukou. Hmotnost těla přenesse rovnoměrně na obě nohy. Nemluví a nesnižuje svou pozornost.

3. Volno

Postoj volno se zaujímá zejména při delším setrvání hasičů v tvaru a v případě, že delší dobu nebudou následovat další povel. Postoj volno se provádí na výkonný povel „**VOLNO!**“. Provedení: Hasič zůstává na svém místě v tvaru, stojí volně, upraví si výstroj a může polohlasně rozmlouvat. Vystoupit z tvaru nebo kouřit smí jen se souhlasem velitele. Povel „**VOLNO!**“ se může dávat přímo bez předchozího povelu „**POHOV!**“.

4. Otáčení hlavy

Otáčení hlavy se provádí zejména při zdravení a vzdávání pocty v tvaru. Povel se skládá z návěští, kterým se určuje směr otočení hlavy a výkonného povelu

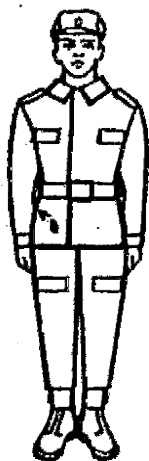
„**Vpravo (vlevo) HLEĎ!**“. Otočení hlavy zpět se provádí na povel „**Přímo HLEĎ!**“.

Uvedeného povelu se použije také při ukončení vyrovnání nástupového tvaru.

Provedení: Hasič otočí hlavu v daný směr. Při tom nehýbá rameny.

5. Obraty na místě

Obraty na místě se provádí zejména při změně nástupového tvaru v pochodový tvar a naopak. Velitel tvaru provádí obraty na místě bez povelu. Povel: „**Čelem VZAD!**“, „**Vlevo V BOK!**“, „**Vpravo V BOK!**“. Provedení: Celý obrat se provádí na dvě doby po odeznění výkonného povelu, a to v intervalu a rychlosti povelu. Obraty čelem vzad a vlevo v bok se provádějí otočením doleva na podpatku levé a na špičce pravé nohy - první doba (raz). Na druhou dobu se pravá noha přisune k levé (dva). Obrat vpravo v bok se provádí otočením na podpatku pravé nohy a špičce levé nohy.

Hasič v pozoru.

Hasič se sejmutou pokrývkou hlavy.

Základní odborná příprava členů jednotek sborů dobrovolných hasičů

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

Metodický list – č. 4/PP

Účel témat: Naučit se vystupování na veřejnosti jako organizovaná a uniformovaná složka IZS. Ovládat nástupové, pochodové tvary, cviky na místě a za pochodu.

Obraty a otáčení za pochodu - Pohyb

- 1. Pohyb** se koná pochodem nebo poklusem. Pochod se uskutečňuje pochodovým nebo pořadovým krokem. Tempo pochodu je 116 kroků za minutu. Délka plného kroku je 75 cm. Tempo poklusu je 165 skoků za minutu. Délka skoku při poklusu je 90 cm. Všechny výkonné povely a návěští za pohybu se vydávají s dokrokem levé nohy, kromě povelu „*Vpravo V BOK!*“, který se vydává s dokrokem pravé nohy.
- 2. Pořadový krok** se užívá při vypořádování z tvaru, při vzdávání pocty za pochodu, při příchodu k nadřízenému a při pořadovém výcviku po povelu „**POZOR!**“
Při pořadovém kroku hasič napřimuje nohy v kolenou, špičku nohy klopí k zemi a došlapuje rázně na celé chodidlo. Paže ohýbá v loktech, pohyb paží je protisměrný pohybu nohou, tzn., že při pohybu levé nohy vpřed se pravá ruka pohybuje vpřed. Pažemi se pohybuje kolem těla dopředu tak, aby se pěsti hřbetem vpřed zdvihaly do výše pasu a na šířku dlaně od něho. Dozadu pohybuje hasič pažemi, pokud mu to dovolí ramenní kloub, přičemž nevytáčí pěsti dlaněmi vpřed. Prsty jsou přirozeně sevřeny. Hlava je držena zpříma, krok musí být přirozený, pružný a ne strnulý.
- 3. Pochodový krok** se používá za pohybu po povelu „**POHOV!**“. Hasič zvedá při pochodu nohy volně, pažemi pohybuje přirozeně podél těla, chodidla neklopí a došlapuje jako při normální chůzi.
- 4. Pohyb**
Povel „*Pochodem V CHOD!*“. Provedení: Hasič vykročí levou nohou pořadovým krokem. Z pořadového kroku na povel „**POHOV!**“ přejde do pochodového kroku, z pochodového kroku se přejde na povel „**POZOR!**“ do pořadového kroku. Na tyto povely vykoná hasič pravou nohou ještě jeden krok a teprve levou nohou přejde do veleného kroku.
- 5.) Zastavení pohybu**
Povel „*Zastavit STÁT!*“. Provedení: Hasič vykoná ještě jeden krok pravou nohou a přisunem levé nohy zaujme základní postoj.
- 6. Poklus**
Povel „*Poklusem V KLUS!*“. Provedení: Na tento povel hasič zahájí poklus levou nohou, zpět do pochodového kroku přejde hasič na povel „*Pochodem V CHOD!*“.

7. Pohyb na místě - Může se jednat o chod nebo klus na místě.

a) Povel „*Na místě pochodem V CHOD!*“ (velí se v případě, že tvar byl v klidu).

Provedení: Hasič na uvedený povel pochoduje na místě, nohy zvedá volně nad zem a pohybuje pažemi jako při pochodu

b) Povel „*Na místě poklusem V KLUS!*“ (velí se v případě, že tvar byl v klidu).

Provedení: Hasič na uvedený povel zahájí poklus.

c) Povel „*NA MÍSTĚ!*“ (velí se za pochodu nebo poklusu tvaru).

Provedení: Hasič na uvedený povel pokračuje v pochodování nebo v poklusu na místě.

d) Povel „*Plný KROK!*“. Provedení: Hasič vykoná ještě jeden krok pravou nohou a levou nohou přejde do plného kroku z pochodu na místě.

8. Přemístění tvaru do strany

Povel např. „*Dva úkroky vpravo (vlevo) V CHOD!*“. Provedení: Hasič provede úkrok do strany (vlevo, vpravo). Délku úkroku volí tak, aby tvar neztratil vyrovnání.

9. Přemístění tvaru vpřed nebo vzad

Povel např. „*Dva kroky vpřed (vzad) V CHOD!*“. Provedení: Hasič provede dva kroky vpřed (vzad) tak, aby tvar neztratil vyrovnání.

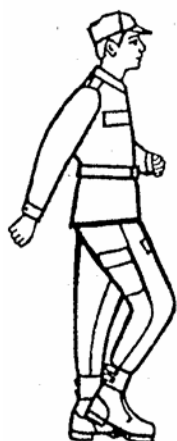
10. Obraty za pochodu

Povel „*Čelem VZAD!*“, „*Vpravo (vlevo) V BOK!*“. Provedení: Obraty se provádějí na dvě doby. Při obratech čelem vzad a vlevo v bok se dává výkonný povel s dokrokem levé nohy. Při obratu vpravo v bok s dokrokem pravé nohy. Na první dobu (výkonný povel) hasič provede půlkrok vpřed a současně se obrátí na špičkách obou nohou o 90°, při obratu čelem vzad o 180°. Na druhou dobu vykročí druhou nohou krokem vpřed.

11. Zatáčení tvaru za pohybu (pochod, poklus)

Vydávají se dva povely za sebou. První povel stanoví směr zatáčení pohybu tvaru, druhý (nemusí obsahovat výkonný povel) upřesňuje další směr pohybu čela tvaru po zatočení do stanoveného směru. Povely „*Vpravo (vlevo) ZATOČIT!*“, „*Směr PŘÍMÝ!*“.

Provedení: Tvar na vydaný povel zahájí zatáčení do stanoveného směru; při tom čelo tvaru musí korigovat délku kroku zejména při prudkém zatáčení, aby nebylo narušeno

vyrovnání tvaru. Hasič sleduje své místo v tvaru, aby nenarušil tvar.

Pochod na místě.

Zdravení za pochodu.

Základní odborná příprava členů jednotek sborů dobrovolných hasičů

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

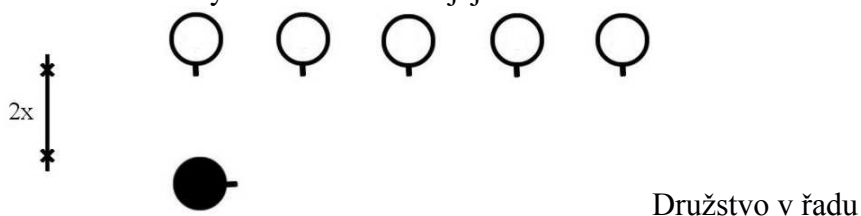
Metodický list – č. 5/PP

Účel témat: Naučit se vystupování na veřejnosti jako organizovaná a uniformovaná složka IZS. Ovládat nástupové, pochodové tvary, cviky na místě a za pochodu.

Nástupové tvary družstva

1. Nástupovým tvarem družstva může být řad nebo dvojřad.

Povel: „**Směr (určení směru) v řad NASTOUPIT!**“. Směr se nemusí udávat, je-li nesnadné jej určit. Může být nahrazen návěstím „*za mnou*“. Provedení: Na povel k nástupu zaujme velitel družstva základní postoj čelem ve směru nástupu. Po vydání povelu velitelem se všichni hasiči k němu otočí čelem a zaujmou základní postoj. První hasič se postaví dva kroky za velitele v určeném směru. Další hasiči se řadí vlevo od něj se sevřenými rozestupy a zaujmou základní postoj. Jakmile se první hasič postaví za velitele družstva, provede velitel obrat vlevo v bok, aby stál k nastoupenému tvaru levým bokem a mohl jej kontrolovat a dále velet.

2. V dvojřad nastupuje družstvo tak, že dva kroky za velitele se postaví první hasič. Vlevo od něj a za ním se postaví v sevřeném rozestupu a v základním postoji ostatní hasiči. Jakmile se první hasič postaví za velitele družstva, velitel provede obrat vlevo v bok, aby mohl kontrolovat tvar a dále velet.

3. Vyrovnání družstva v řadu

Povel: „**VYROVNAT!**“. Provedení: Všichni hasiči dají levou ruku sevřenou v pěst do pasu (mimo posledního hasiče) a otočí hlavu doprava, kromě hasiče stojícího za velitelem družstva.

4. Vyrovnání družstva v dvojřadu

- a) Povel: „**VYROVNAT!**“. Provedení: První řad si počíná tak, jak je uvedeno v odstavci 3. První hasič v druhém řadu předpaží levou rukou a upraví vzdálenost mezi řadami. Další hasič v druhém řadu se vyrovnává podle hasičů stojících před ním a vpravo od něj. Hasiči v tomto řadu se dívají při vyrovnání přímo před sebe.

5. Ukončení vyrovnání tvaru

- Povel: „**Přímo HLEĎ!**“. Provedení: Hasiči, kteří měli ruku opřenou v bok nebo předpaženou, ji připaží a otočí hlavu zpříma.

6. Rozevření nástupového tvaru družstva na místě

- Povel: „**Napravo (nalevo) na x úroků rozestup UPRAVIT!**“. Provedení: Hasiči otočí hlavu k tomu, od něhož se má rozestup upravit a provedou určený počet úroků. Hasič od něhož se má rozestup upravit hledí přímo. Na novém stanovišti v tvaru hasiči dbají na to, aby neporušili vyrovnání tvaru a zaujmou základní postoj a dívají se přímo. Pokud počet úroků pro rozestup nebyl určen, provádí se rozestup hasičů v tvaru na vzdálenost upažení levé ruky.

7. Semknutí nástupového tvaru družstva na místě

- Povel: „**Napravo (nalevo) SEMKNOUT!**“. Provedení: Hasiči otočí hlavu k tomu hasiči, na kterého se sevření provádí a rychlými úkroky upravují rozestupy do sevřeného tvaru. Na novém stanovišti v tvaru dbají na to, aby neporušili vyrovnání tvaru a zaujmou základní postoj a dívají se přímo.

8. Zrušení tvaru

- Povel: „**ROZCHOD!**“. Provedení: Hasiči opustí svá místa v tvaru vykročením levé nohy vpřed.

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

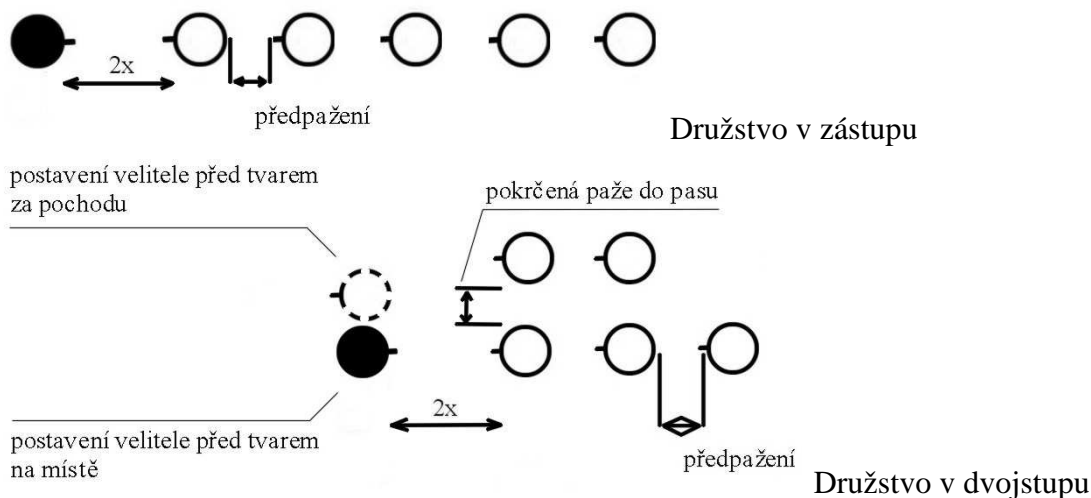
Metodický list – č. 6/PP

Účel témat: Naučit se vystupování na veřejnosti jako organizovaná a uniformovaná složka IZS. Ovládat nástupové, pochodové tvary, cviky na místě a za pochodu.

Pochodové tvary družstva

1. Pochodovým tvarem družstva je zástup nebo dvojstup

Povel: „**Směr** (udání směru nebo bez směru), v **zástup** (dvojstup) **NASTOUPIT!**“. Směr se nemusí udávat, je-li nesnadné jej určit. Může být nahrazen návěstím „**za mnou**“.
Provedení: Na výkonný povel velitel družstva zaujme základní postoj čelem ve směru nástupu. Jakmile velitel osloví družstvo, otočí se všichni k němu čelem a zaujmou základní postoj. Když první hasič nastoupí za velitele družstva, provede velitel družstva obrat čelem vzad, aby mohl kontrolovat tvar a dále velet.

2 Vyrovnání zástupu

Povel: „**ZÁKRYT!**“. Provedení: Hasiči, kromě prvního za velitelem družstva, předpaží levou ruku a zakryjí se za prvním hasičem v zástupu.

3. Vyrovnání dvojstupu

Povel: „**ZÁKRYT!**“. Provedení: Hasiči v zástupu za velitelem družstva, kromě prvního hasiče, předpaží levou ruku a zakryjí se za prvním hasičem v zástupu. Hasič v čele tvaru, vedle stojícího druhého zástupu, hledí přímo a dává pokrčenou levou ruku do pasu pro upravení rozestupu mezi zástupy. Ostatní hasiči stojící za ním upravují zákryt a vyrovnávají se rovněž na hasiče stojící vlevo od nich a dívají se přímo.

4. Ukončení vyrovnání

Povel: „**Paže ZPĚT!**“. Provedení: Hasiči, kteří měli ruku předpaženou, připaží. Hasiči v čele tvaru s pokrčenou levou paží do pasu rovněž hbitě připaží.

5. Pohyb zástupového tvaru družstva

Povel: „**směr** (udání směru - za mnou, přímý, směr ... nebo bez udání směru),

pochodem V CHOD!“ Provedení: Na výkonný povel velitel družstva provede obrat čelem vzad na špičce pravé nohy a současně vykročí levou nohou. Ostatní hasiči na výkonný povel vykročí levou nohou. Velitel družstva jde před zástupem v podélné ose tvaru.

6. Zatačení pochodového tvaru družstva

je stejné jako při pochodu družstva v řadu viz metodický list č. 5.

7. **Rozchod z pochodového tvaru družstva se nevelí.** Tento povel se velí pouze z nástupového tvaru, do kterého je tedy nutné převést pochodový tvar zpravidla obratem hasičů na místě.

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

Metodický list – č. 7/PP

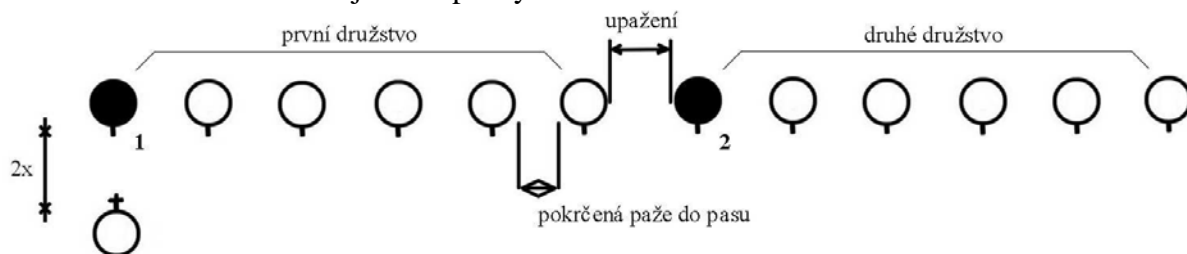
Účel témat: Naučit se vystupování na veřejnosti jako organizovaná a uniformovaná složka IZS. Ovládat nástupové, pochodové tvary, cviky na místě a za pochodu.

Nástupové a pochodové tvary čety

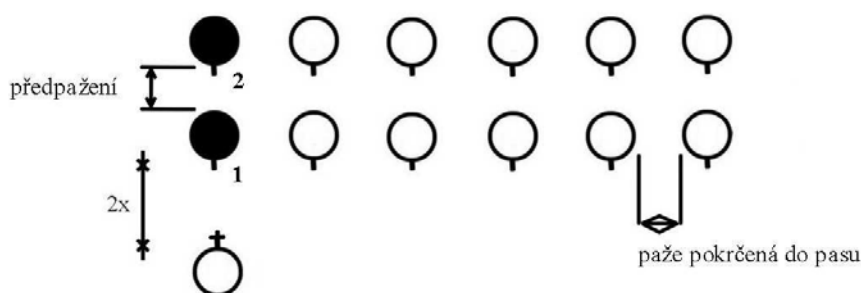
1. Nástupovým tvarem čety může být: řad, dvojřad, trojřad (podle počtu družstev v četě).

Povel: „**Směr** (udání směru nebo bez směru), **v řad** (dvojřad, trojřad) **po družstvech**

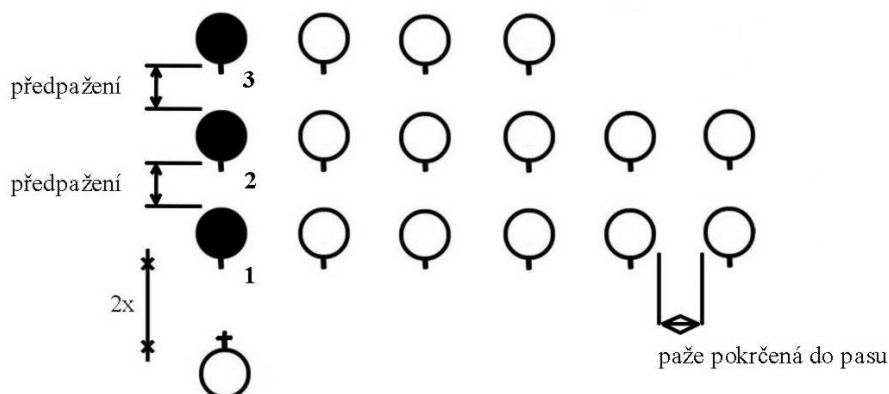
NASTOUPIT!“. Směr se nemusí udávat, je-li nesnadné jej určit. Může být nahrazen návěstím „**za mnou**“. Provedení: Po vydání povelu zaujme velitel čety základní postoj čelem ve směru nástupu. Družstva nastoupí do určeného tvaru vlevo od svých velitelů se sevřenými rozestupy mezi hasiči a se vzdáleností mezi řadami družstev na předpažení a zaujmou základní postoj. Je-li nástupovým tvarem čety řad, je vzdálenost mezi družstvy na upažení levé ruky posledního hasiče prvního družstva. Jakmile první hasič (velitel prvního družstva) nastoupí za velitele čety, provede velitel čety obrat vlevo v boka a sleduje nástup čety.

Četa v řadu

Četa v dvojřadu

Četa v trojřadu

2. Vyrovnání čety

Povel: „**VYROVNAT!**“. Provedení: Všichni hasiči v prvním družstvu dají levou ruku sevřenou v pěst do pasu (mimo posledního hasiče v družstvu). Kromě velitele prvního družstva stojícího za velitelem čety otočí ostatní hasiči v prvním družstvu hlavu doprava. U víceřadu velitelé druhého a třetího družstva předpaží levou ruku a upraví vzdálenost mezi řadami družstev. U jednořadu poslední hasič v prvním nebo druhém družstvu upaží levou ruku pro upravení vzdálenosti mezi družstvy. Hasiči v řadech druhého a třetího družstva se vyrovnávají směrem doprava na velitele svého družstva a směrem dopředu upravují zákryt za hasiče stojícího před nimi. Dívají se přímo před sebe.

3. Ukončení vyrovnání

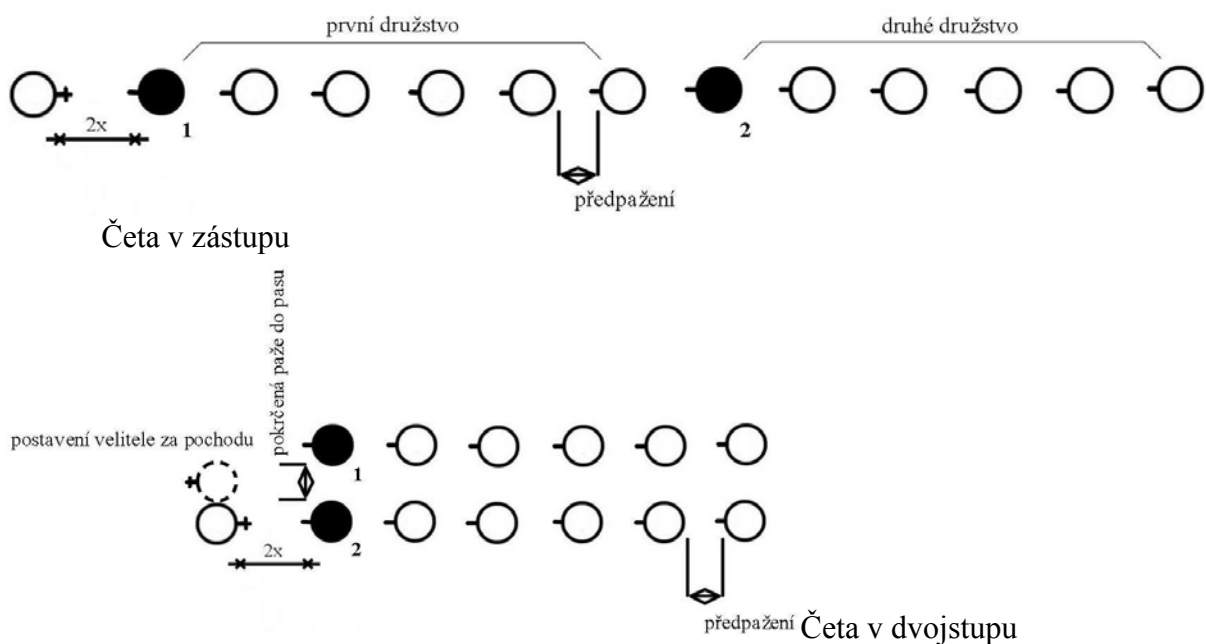
Povel: „**Přímo HLEDĚ!**“. Provedení: Na výkonný povel hasiči, kteří měli ruku opřenou v bok nebo předpaženou, ji připaží. Hasiči v prvním družstvu otočí hlavu zpříma.

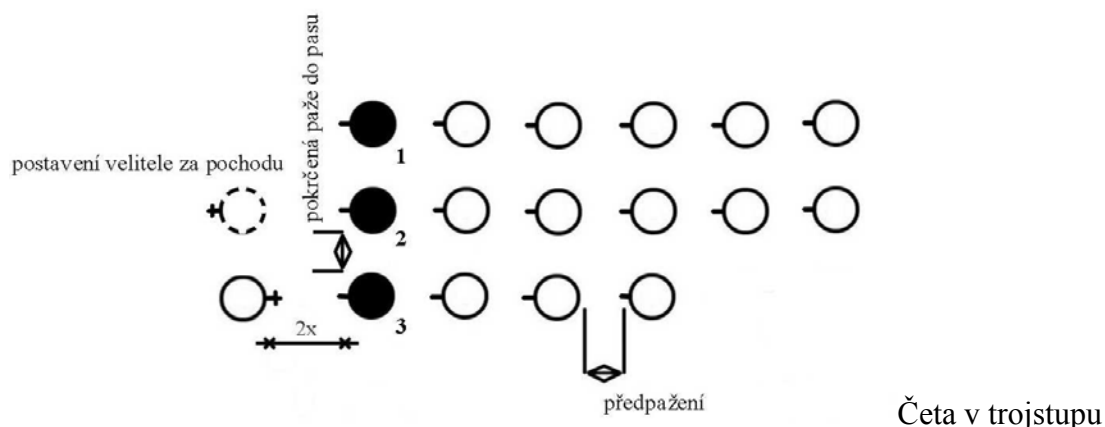
4. Zrušení tvaru

Povel: **ROZCHOD!**“. Provedení: Hasiči opustí svá místa v tvaru vykročením levé nohy vpřed.

5. Pochodovým tvarem čety může být: zástup, dvojstup, trojstup (podle počtu družstev v četě).

Povel: „**Směr** (udání směru nebo bez směru), **v zástup** (dvojstup, trojstup) **po družstvech NASTOUPIT!**“. Směr se nemusí udávat, je-li nesnadné jej určit. Může být nahrazen návěstím „**za mnou**“. Provedení: Velitel čety zaujme základní postoj čelem ve směru nástupu. Velitel třetího družstva nastupuje dva kroky za velitelem čety. Velitelé družstev se řadí v pořadí podle počtu družstev. Jakmile první hasič (velitel družstva) nastoupí za velitele čety, provede velitel čety obrat čelem vzad a sleduje nástup čety. Ostatní hasiči prvního družstva nastupují na vzdálenost předpažení za velitele družstva. Hasiči v druhém družstvu se vyrovnávají podle třetího družstva.

6. Vyrovnání čety

Povel: „**ZÁKRYT!**“. Provedení: Je-li četa v zástupu všichni hasiči, kromě velitele prvního družstva, předpaží levou ruku (stejným způsobem jako družstvo v zástupu).

V dvojstupu se četa vyrovnává stejným způsobem jako družstvo v dvojstupu.

V trojstupu se četa vyrovnává tak, že hasiči druhého družstva předpaží levou rukou, velitelé druhého a prvního družstva dají levou pokrčenou paži do pasu. Velitelé třetího a druhého družstva otočí hlavu doprava. Ostatní hasiči se dívají přímo, upravují zákryt a vyrovnávají se rovněž na hasiče stojící v druhém družstvu.

7. Ukončení vyrovnání

Povel: „**Paže ZPĚT!**“. Provedení: Hasiči, kteří měli ruku předpaženou, připaží. Velitelé družstev v čele tvaru s pokrčenou paží do pasu rovněž připaží. Všichni otočí hlavu zpřímá.

8. Pohyb pochodového tvaru čety

Povel: „**Směr** (udání směru - za mnou, přímý, směr ... nebo bez udání směru), **pochodem V CHOD!**“. Provedení: Pokud je četa v dvojstupu nebo trojstupu přesune se velitel čety před vydáním povelu úkrokem vlevo na střed tvaru (do jeho podélné osy). Velitel čety vydává povel čelem k tvaru. Po povelu provede velitel čety obrát čelem vzad a vykročí levou nohou vpřed. Ostatní hasiči na výkonný povel vykročí levou nohou. Velitelé družstev nevelí.

9. Zatáčení pochodového tvaru čety :je stejné jako při pochodu družstva v řadu viz metodický list č. 5.

10. Rozchod při pochodovém tvaru čety se nevelí. Tento povel se velí pouze z nástupového tvaru, kterého je tedy nutné pochodový tvar převést zpravidla obratem hasičů na místě vlevo v bok.

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

Metodický list – č. 8/PP

Účel témat: Naučit se vystupování na veřejnosti jako organizovaná a uniformovaná složka IZS. Ovládat nástupové, pochodové tvary, cviky na místě a za pochodu.

Pozdrav v tvaru, mimo tvar, oslovení v tvaru, vystoupení z tvaru a příchod k nadřízenému mimo tvar

1. Pozdrav v tvaru

V tvaru zdraví rukou jen velitel tvaru. Pozdrav velitele tvaru rukou se provádí tak, že pravou ruku přiloží nejkratší cestou k hlavě do výše horní třetiny čela, přičemž se prostředník dotýká pokrývky hlavy nad spánkem. Prsty jsou semknuté (palec je přitažen k dlani), dlaň je v jedné přímce s předloktím, nadloktí je vodorovné, poněkud vpředu - *obr. 1, obr. 2*. Velitel otáčí hlavu směrem k nadřízenému. Při otáčení hlavy zůstává ruka, kterou zdraví, beze změny. Jakmile nadřízený, kterého velitel zdraví, přejde jeden až dva kroky, otočí velitel hlavu zpříma a současně hbitě připaží. Zdravit rukou v tvaru se může s pokrývkou i bez pokrývky hlavy.

Povel: „**Družstvo** (četo), **POZOR!**“, „**Družstvo**, (četo), **vpravo HLEĎ!**“.

Provedení: Po těchto povelích provede velitel tvaru obrat ve směru k nadřízenému a pozdraví rukou viz odstavec 1. Hasiči na výkonný povel „**HLEĎ!**“ současně otočí hlavu k nadřízenému kromě prvního hasiče v tvaru. Po pozdravu provede velitel tvaru obrat tak, aby byl bokem k tvaru a velí „**Přímo HLEĎ! POHOV!**“.

2. Pozdrav v tvaru za pochodu

Povel: „**Družstvo** (četo), **POZOR!**“, „**Družstvo** (četo), **vpravo HLEĎ!**“. Velitel tvaru velí ve vzdálenosti asi 10 kroků před příchodem tvaru k nadřízenému.

Provedení: Hasiči přejdou do pořadového kroku a na výkonný povel „**HLEĎ!**“ současně otočí hlavu k nadřízenému kromě pravého krajníka tvaru a zastaví pohyb svých rukou. Velitel tvaru zdraví rukou. Když tvar mine nadřízeného nebo dostane velitel tvaru pokyn, velí „**Přímo HLEĎ! POHOV!**“.

3. Pozdrav a oslovení tvaru

Nadřízený zdraví tvar rukou nebo zdravením rukou s oslovením: „**Jednotko NAZDAR!**“.

Oslovení může být doplněno svoláním např. „*Při příležitosti zahájení XX. oslav, soutěže ... NAZDAR !*“. Tvar po oslovení odpovídá „**ZDAR!**“.

4. Zdravení mimo tvar

Hasiči ve stejnokroji se vzájemně zdraví. Podřízený zdraví první. V případě, kdy není určena přímá podřízenost, zdraví hasič s hodností nižší jako první nebo hasiči zdraví jako první velitele (družstva, čety, jednotky PO, ředitele HZS kraje).

Hasič mimo tvar zdraví tak, že otočí hlavu k osobě, kterou zdraví a sleduje ji očima.

Pozdraví zpravidla „Dobrý den“. Zdravený odpoví stejným způsobem nebo mírným úklonem hlavy. V průběhu služby se hasiči vzájemně zdraví zpravidla jen jednou.

Hasiči nezdraví při: zásahu, pokud to situace nedovoluje, např. při práci v dýchacím přístroji, provádění fyzické přípravy a disciplín při sportovních soutěžích, výkonu práce, kterou nelze přerušit zdravením, jídle a provádění osobní hygieny.

V učebně při příchodu vyučujícího na začátku vyučovací hodiny zdraví hasiči tak, že se postaví do základního postoje. Pokud to situace vyžaduje, podává vyučující nadřízenému hlášení. Na pokyn nadřízeného velí vyučující „**POSAĎTE SE!**“.

Ustanovení o zdravení nadřízeného se použije také v případě zdravení ústavních a veřejných činitelů, např. prezidenta České republiky, předsedy Senátu a předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, ministra vnitra, hejtmana kraje ap.

5. Oslovení v tvaru

Osloví-li nadřízený hasiče v tvaru jeho funkcí a příjmením, hasič zaujme základní postoj a odpoví „**Zde!**“. Osloví-li jej pouze funkcí, uvede hasič v odpovědi svoji funkci a příjmení: „**Zde, velitel Novák!**“. Při oslovení se nezdraví.

6. Vystoupení hasiče z tvaru

Povel: **„Funkce, příjmení, KE MNĚ!“**. Povel se používá jenu nástupového tvaru.

Provedení: Po povelu se hasič ohlásí **„Zde!“**. Provede jeden až dva kroky přímo a za pochodu provede obrat ve směru k nadřízenému, pořadovým krokem dojde na vzdálenost tří kroků před něj a hlásí příchod: **„Bratře veliteli, funkce a příjmení osloveného“**. Během hlášení zdraví rukou. Po hlášení hasič odzdraví připažením ruky a zůstává v základním postoji. Má-li hasič vystoupit ze druhého řadu, dotkne se levou rukou ramene hasiče stojícího před ním, ten provede krok dopředu a současně pravou nohou úkrok vpravo. Propustí vystupujícího z tvaru a obráceným postupem se zařadí zpět na své místo. Ze třetího řadu hasič vystoupí tak, že se dotkne levou rukou ramene hasiče stojícího před ním, ten provede totéž a oba jej propustí stejným způsobem, jako při vystupování ze druhého řadu.

Povel: **„Funkce, příjmení, tam a tam (na moji úroveň, dva kroky vpřed), VYSTUPTE!“**

Provedení: Hasič vystoupí z tvaru obdobně jak je uvedeno v odstavci 6, s tím rozdílem, že se zastaví na místě určeném v návěští povelu a otočí se čelem k tvaru. V tomto případě také nepodává hlášení a nezdraví.

7. Zařazení hasiče zpět do tvaru

Povel: **„Funkce, příjmení ZAŘAĎTE SE !“**. Provedení: Hasič provede obrat směrem k místu v tvaru, ze kterého vystoupil a odchází k němu pořadovým krokem. Na místě v tvaru se zastaví a provede obrat do směru, ve kterém stojí ostatní hasiči v tvaru. Pokud se zařazuje do druhého nebo třetího řadu, hasiči, kteří mu umožnili vystoupení z tvaru, mu uvolní cestu k zařazení. Uvolnění cesty provádí stejným způsobem jak je uvedeno v odstavci 6 bez jakéhokoliv předchozího podnětu od zařazovaného nebo velitele tvaru k uvolnění cesty.

8. Příchod k nadřízenému mimo tvar na povel

Povel: **„Funkce, příjmení, KE MNĚ!“**. Provedení: Jakmile hasič uslyší své příjmení, ohlásí se **„Zde!“**. Po té vykročí směrem k nadřízenému. Při příchodu k nadřízenému jde poslední tři až čtyři kroky pořadovým krokem. Ve vzdálenosti tří kroků před nadřízeným se zastaví a současně s přisunutím nohy pozdraví rukou a hlásí se: **„Bratře veliteli, funkce, příjmení, přišel jsem na Váš rozkaz!“**.

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

Metodický list – č. 9/PP

Účel témat: Naučit se vystupování na veřejnosti jako organizovaná a uniformovaná složka IZS. Ovládat nástupové, pochodové tvary, cviky na místě a za pochodu.

Vzdávání pocty

1. Hasiči a jednotka PO vzdávají poctu:

- a) státní vlajce nesené v čele tvaru nebo slavnostně vztyčované nebo snímané,
- b) standartě prezidenta České republiky,
- c) při státní hymně,
- d) při pohřbech po dobu, po kterou je kolem nich nesena nebo vezena rakev se zemřelým.

2. Hasič ve stejnokroji nebo v zásahovém oděvu vzdává poctu:

- a) ve tvaru - velí velitel tvaru,
- b) mimo tvar - vzdává poctu každý hasič samostatně. Pokud je hasič přítomen vzdávání pocty u jiné složky (Armáda ČR, Policie ČR, apod.) přizpůsobí se při vzdávání pocty ostatním.

3. Hasiči ve stejnokroji nebo v zásahovém oděvu nevzdávají poctu při:

- a) zásahu, pokud to situace nedovoluje,
- b) provádění fyzické přípravy a disciplín při sportovních soutěžích, v dopravních prostředcích, při divadelních představeních, na koncertech apod.,
- c) výkonu práce, kterou nelze přerušit vzdáváním pocty,
- d) jídle a provádění osobní hygieny.

4. Hasič ve stejnokroji nebo v zásahovém oděvu s pokrývkou i bez pokrývky hlavy mimo tvar vzdávají poctu tak, že zdraví rukou - viz metodický list č. 8 odstavec 1.

5. Pocta v tvaru na místě

Povel: „*Družstvo* (četo) **POZOR!**“, „*Družstvo*, (četo), *vpravo HLEĎ!*“.

Provedení: Po tomto povelu provede velitel tvaru obrat ve směru k objektu pocty a pozdraví rukou - viz metodický list č. 8 odstavec 1. Hasiči na výkonný povel „**HLEĎ!**“ současně otočí hlavu k objektu pocty kromě pravého krajníka tvaru. Po pozdravu provede velitel tvaru obrat bokem k tvaru a velí: „*Přímo HLEĎ! POHOV!*“.

6. Pocta v tvaru za pochodu

Povel: „*Družstvo* (četo), **POZOR!**, *Družstvo* (četo), *vpravo HLEĎ!*“. Velitel tvaru velí ve vzdálenosti asi 10 kroků před objektem pocty.

Provedení: Hasiči přejdou do pořadového kroku a na výkonný povel „**HLEĎ!**“ současně otočí hlavu k objektu pocty kromě pravého krajníka tvaru a zastaví pohyb svých rukou.

Velitel tvaru zdraví rukou. Jakmile tvar mine objekt pocty, velitel tvaru velí „*Přímo HLEĎ!, POHOV!*“.

Cvičební řád – metodický list 9/PŘV

Základní odborná příprava členů jednotek sborů dobrovolných hasičů

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

Metodický list – č. 10/PP

Účel témat: Naučit se vystupování na veřejnosti jako organizovaná a uniformovaná složka IZS. Ovládat nástupové, pochodové tvary, cviky na místě a za pochodu.

Zásady jednání a vystupování hasičů při výkonu služby

1. Do místnosti vstupuje hasič vždy bez pokrývky hlavy. Čepici sundává pravou rukou a pak ji přendá do levé ruky odznakem dopředu, dnem k levé noze - *obr. 1 a 2*
Přilbu drží v levé ruce za řemen. Hasič může do místnosti vstupovat i s pokrývkou hlavy a to jen při zásahu (např. místnost štábu velitele zásahu atd.).

2. Za projev zdvořilosti se považuje zejména:

- a) zdravení,
- b) představování se hodností a příjmením,
- c) udržování pořádku ve služebních místnostech a v osobních věcech na pracovišti,
- d) zdržení se projevů familiárnosti, osobních poznámek a nepodstatných komentářů, které by mohly vést ke snížení autority a vážnosti nadřízeného nebo podřízeného při oficiálních jednáních.

3. Za zdvořilé, důstojné a taktní chování ve služebním styku s občany, na veřejnosti i mezi hasiči se nepovažuje zejména:

- a) opomenutí pozdravu při zahájení jednání,
- b) tykání osobám starším 15 let bez jejich souhlasu,
- c) konzumace jídla, alkoholu a žvýkání na veřejnosti,
- d) kouření v uzavřených místnostech a služebních dopravních prostředcích za přítomnosti nekuřáků,
- e) nošení rukou v kapsách,
- f) viditelné umístění pornografických nebo jinak neestetických tiskovin a předmětů ve služebních prostorách.

4. Hasič dbá na svůj vzhled, na veřejnosti vystupuje řádně a čistě ustrojen, ostříhán a hladce oholen, případně s upravenými vousy.

5. Za řádné ustrojení se nepovažuje zejména:

- a) kombinace částí stejnokroje s civilním nebo sportovním oděvem,
- b) sportovní nebo plážové oblečení mimo sportoviště, rekreační objekty a mimo dobu fyzické přípravy,
- c) nošení náušnic, náhrdelníků, náramků a jiných ozdob nebo doplňků, pokud by byly nošeny viditelně, s výjimkou u žen,
- d) znečištěný nebo zmačkaný oděv a znečištěná obuv.

6. Za řádnou úpravu vlasů se nepovažuje zejména:

- a) úprava vlasů nepřirozeným barevným odstínem, melírem a copánky, s výjimkou u žen,
- b) dlouhé vlasy přesahující bez úpravy límec košile, linii obočí a ušní boltce, s výjimkou u žen.

7. Převzetí odměny

Hasič, který při nástupu přebírá odměnu (medaili, čestné uznání, ...) nebo se mu vyslovuje pochvala, odpoví po vyslovení svého jména „**Zde!**“ a po převzetí odměny jen „**Děkuji!**“.

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

Metodický list – č. 11/PP

Účel témat: Naučit se vystupování na veřejnosti jako organizovaná a uniformovaná složka IZS. Ovládat nástupové, pochodové tvary, cviky na místě a za pochodu.

Úkoly velitelů a hasičů před nástupem a v tvaru

1. Úkoly velitele před nástupem a v tvaru jsou

- a) určit místo, čas, pořadí a tvar nástupu, druh výstroje a vybavení věcnými prostředky PO.
- b) zkontrolovat přítomnost podřízených své jednotky PO v tvaru, jejich vnější vzhled.
- c) zkontrolovat úplnost, správnost, přizpůsobení, čistotu a úpravu výstroje a vybavení věcnými prostředky PO.
- d) udržovat kázeň v tvaru a dbát, aby hasiči přesně vykonávali činnost na povely a plnili své povinnosti v tvaru.
- e) při zjištění nedostatků neprodleně učinit opatření k nápravě.
- f) před zahájením výcviku poučit hasiče o bezpečnostních opatřeních a vyžadovat jejich dodržování.
- g) osobním jednáním a vystupováním být neustále příkladem pro podřízené ve vystupování, pořadovosti a stejnokrojové kázni.
- h) při velení jednotce na místě stát v základním postoji.
- i) vždy vyžadovat pravidla řádného vystupování, zdvořilosti a pořadovosti u podřízených a hodnostně nižších.

2. Úkoly hasiče před nástupem a v tvaru jsou

- a) přesvědčit se, zda má v pořádku výstroj a určené věcné prostředky PO.
- b) upravit si řádně výstroj, popřípadě ji přizpůsobit podle pokynů velitele a pomáhat ostatním odstraňovat zjištěné nebo zpozorované závady.
- c) znát své místo v tvaru, umět je rychle a klidně zaujmout; za pohybu udržovat vyrovnaní. stanovené rozestupy a vzdálenosti, bez svolení velitele neopouštět své místo v tvaru.
- d) v tvaru bez svolení velitele nemluvit a zachovávat klid, sledovat velitele a jeho povely. rychle a přesně je vykonávat a nepřekážet ostatním při jejich plnění.
- e) povely předávat dále nezkomoleně, hlasitě a zřetelně.
- f) dodržovat stanovená bezpečnostní opatření a hlásit veliteli jejich porušení.
- g) před zahájením výcviku uložit osobní věci na místo určené velitelem, pokud by hrozilo při výcviku jejich poškození nebo ztráta.

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

Metodický list – č. 12/PP

Účel témat: Naučit se vystupování na veřejnosti jako organizovaná a uniformovaná složka IZS. Ovládat nástupové, pochodové tvary, cviky na místě a za pochodu.

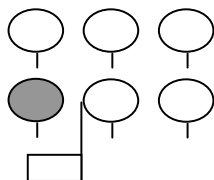
Ustanovení o státní vlajce a praporu

1. Obecné zásady

- a) Vyvěšená státní vlajka musí být umístěna před budovou nebo na čelní straně budovy na důstojném a viditelném místě, dostupném pro případ její obměny. Pokud se umístí dvě vlajky, státní, EU, nebo svazová, státní vlajka se umístí vždy v pravo od těchto vlajek, při čelním pohledu z venku na budovu v levo. Při svislém umístění státní vlajky je při čelním pohledu na objekt, na němž je státní vlajka umístěna, bílá barva vždy vlevo a modrý klín směřuje vždy dolů.
- b) Státní vlajka může být v noci osvětlena zvláštním světlem. Státní vlajka musí být chráněna před zcizením nebo úmyslným poškozením, nesmí být vyvěšena v poškozeném nebo znečištěném stavu. Státní vlajce nesené v čele průvodu, slavnostně vztyčované a snímané se vzdává pocta v souladu s ustanoveními metodického listu č. 9/PRV.
- c) Při slavnostních nástupech se ke státní vlajce trvale určuje praporečník a zpravidla:
 - a)- dva strážní a velitel, obr.1. b)- jeden nebo více strážných a velitel, přičemž velitel je v pravo od praporečníka, obr.2. Pokud je nesen více vlajek, doporučuji je seřadit takto: První je nesená státní vlajka, druhá svazová vlajka, třetí vlajka /prapor/ SDH. Společně tvoří čestnou jednotku.

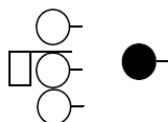

Obr.1

Obr.2

- d) Státní vlajku lze přinášet a odnášet společně tak, že vpředu, nebo v pravo od praporečníka jde velitel čestné jednotky.

- e) K nastoupenému tvaru se státní vlajka a prapor přináší vždy rozvinuty. Za přesunu jsou zpravidla uloženy v obalu. Čestná jednotka je ustrojena ve slavnostních stejnokrojích doplněných bílými rukavicemi. Ústroj může být jednotně doplněna bílým opaskem, popř. přilbou. Místo obuvi ke slavnostnímu stejnokroji (polobotky) může být nošena jednotná holeňová obuv.

2. Držení a nesení státní vlajky

- a) Ve tvaru na místě drží praporečník státní vlajku ve volně spuštěné pravé ruce hřbetem dopředu a objímá žerď palcem zezadu, přičemž je palec nahoře. Konec žerdi je opřen kolmo o zem u středu chodidla pravé nohy z vnější strany.
- b) Před pochodem dá praporečník na návěští „pochodem“ státní vlajku na levé rameno a drží ji levou paží, položenou celou délkou na žerdi, která je skloněna pod úhlem 45° tak, aby se spodní okraj plochy státní vlajky dotýkal zadní části ramena praporečníka – pravou paží má připaženu viz obrázky č. 1 a č. 2.

- c) **Hasiči čestné jednotky při změně směru pochodu neprovádí obraty, ale směr pochodu mění zatáčením.**
- d) Vlajkou se vzdává pocta na místě tak, že praporečník uchopí žerď ze základního postoje levou rukou ve výši pravého ramene a rázně skloní prapor pod úhlem 45°. Po pozdravu zvedne vlajku k pravému rameni kolmo vzhůru, postaví žerď zpět k pravé noze a levou rukou připaží.
- e) Hasiči čestné jednotky při pochodu nezdraví. Čestná jednotka se pohybuje pořadovým krokem.
- f) **Ustanovení o státní vlajce se přiměřeně vztahují k praporu.**

3. Slavnostní vztyčení vlajky při zvláštních příležitostech

- a) K místu převzetí státní vlajky pochoduje čestná jednotka ve dvojstupu. Po příchodu k místu převzetí státní vlajky přejde čestná jednotka na povel velitele obratem ve dvojřad.
- b) Velitel čestné jednotky vykročí a postaví se na pravém křídle čestné jednotky. Tři kroky od velitele čestné jednotky se postaví v jednom řadu praporečník a strážní. K převzetí státní vlajky dá velitel čestné jednotky povel „**Praporečníku, za mnou, pochodem V CHOD!**“. Na tento povel vykročí praporečník a strážní za velitelem jednotky.

- c) Velitel čestné jednotky převezme státní vlajku z místa uložení, odevzdá ji praporečnickovi, který ji spolu se strážnými rozvine pokud je umístěna na žerdi. Pokud státní vlajka není umístěna na žerdi, rozvine ji čestná jednotka tak, aby hasiči byli umístěni v jednotlivých rozích vlajky.
- d) Jakmile se čestná jednotka se státní vlajkou přiblíží k tvaru na 25 kroků, velitel tvaru velí: **„Hasičské sbory – POZOR!, Hasičské sbory, vpravo - HLEĎ!“**.
- e) Na tento povel zdraví velitel tvaru a současně všichni velitelé jednotek PO – viz metodický list č. 9/PŘV. Všichni příslušníci tvaru otočí hlavu směrem ke státní vlajce a sledují ji. Čestná jednotka se státní vlajkou pokračuje v pochodu k pravému křídlu podél čela tvaru. Na pravém křídle tvaru zavede velitel čestné jednotky čestnou jednotku na určené místo a zaujme své místo.
- f) Jakmile čestná jednotka zaujme své místo, velitel tvaru velí **„Přímo – HLEĎ!, POHOV!“**.
- g) Pokud je nutné vztyčovat vlajku na stožár, stojí tvar po dobu vztyčení vlajky v pozoru. Praporečník upevní svůj konec vlajky na lanko a začne vztyčovat vlajku. Velitel čestné jednotky drží svůj konec vlajky tak, aby se vlajka nedotkla země při postupu ke stožáru, upevní vlajku a udělá úkrok do strany. Členové stráže drží své konce vlajky a postupují ke stožáru tak, aby se vlajka nedotkla země. Jakmile dojdou ke stožáru zařadí se vedle velitele. Praporečník zajistí lanko a zařadí se. Velitel čestné jednotky po vztyčení vlajky pozdraví.
- h) Uvedený postup může být přizpůsoben místním podmínkám, např. pro obsluhu vytahovacího lana je možné určit i dalšího hasiče.

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

Metodický list – č. 13/PP

Účel témat: Naučit se vystupování na veřejnosti jako organizovaná a uniformovaná složka IZS. Ovládat nástupové, pochodové tvary, cviky na místě a za pochodu.

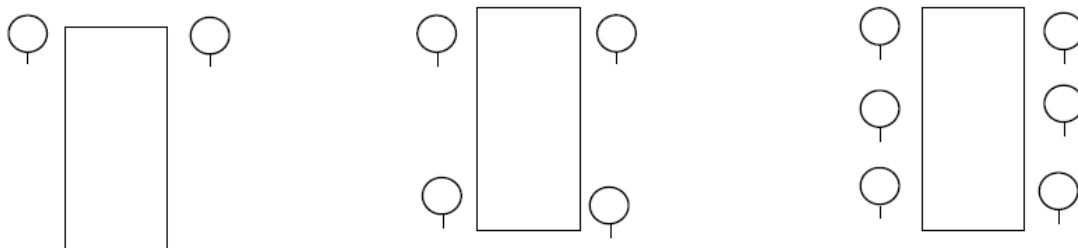
Čestná jednotka při zvláštních příležitostech

1. Obecné zásady

- Čestná jednotka se určuje ke vzdávání pocty při odhalování pomníků a památníků, při pohřbech, odhalování pamětních desek, pietních aktech a dalších společenských příležitostech.
- Početní stav čestné jednotky a její výstroj se určuje podle potřeby pro každý konkrétní případ.
- Čestná jednotka je ustrojena ve slavnostních stejnokrojích doplněných bílými rukavicemi. Místo obuvi ke slavnostnímu stejnokroji (polobotky) může být nošena jednotná holeňová obuv. Ústroj může být jednotně doplněna bílým opaskem, popř. přilbou.

2. Pohřby

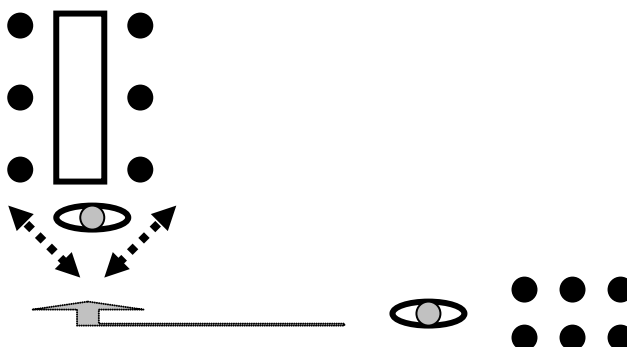
- Při pohřbech se ke vzdání pocty zesnulému staví čestná jednotka k rakvi. K rakvi se zpravidla staví jedna, dvě, možno i tři dvojice strážných.
- Velitel čestné jednotky (dále jen „velitel jednotky“) i strážní mohou mít na levém rukávu v nadloktí smuteční černou pásku.
- Postavení strážných u rakve je takové, že první dvojice stojí po obou stranách rakve v úrovni hlavy zesnulého, druhá dvojice stojí obdobně v úrovni nohou zesnulého, přičemž čelem jsou otočení k pozůstalým. Tvoří-li čestnou jednotku tři dvojice hasičů,

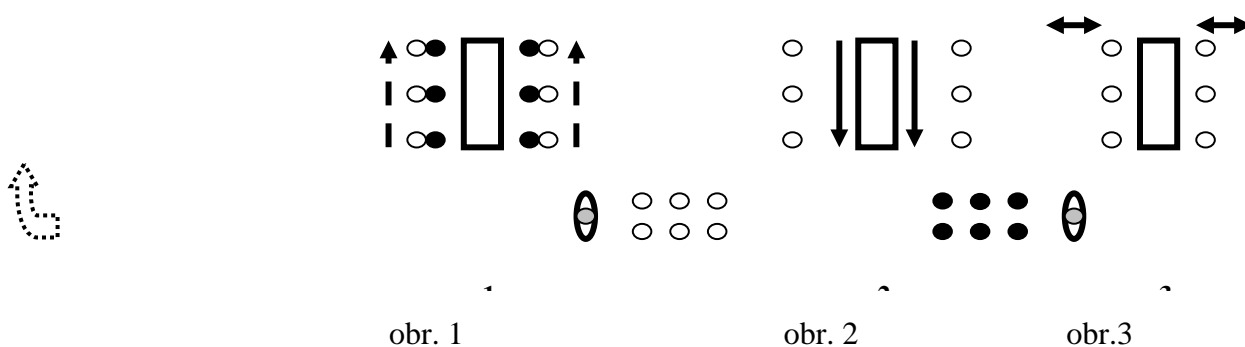
pak stojí třetí dvojice uprostřed mezi první a druhou dvojicí.

- K zavedení čestné jednotky a ke střídání stráží je určen velitel jednotky. Dvojice strážných jdou při zavádění v dvojstupu za velitelem jednotky.
- Při zavádění čestné jednotky se velitel jednotky zastaví 3 až 5 kroků (podle prostorových možností) před rakví. Strážní vybočí vpravo a vlevo a bez zastavení dojdou na svá místa po obou stranách rakve. V některých případech se čestná jednotka nezavádí, může být rozestavena na místě už před zahájením obřadu.
- Jakmile dojdou strážní na své místo, provedou všichni současně na předem dohodnutý signál velitele jednotky (nevelí se!) obrat „čelem vzad“ a zaujmou základní postoj.

- g) Velitel jednotky provede obrat čelem vzad současně se strážnými a odpochoduje na jemu určené místo, které není u rakve.

- h) Střídání čestné jednotky se provádí zpravidla po 30 minutách s ohledem na situaci.
Střídání strážných se provádí tiše, bez povelů (!) na předem dohodnutý signál.
- ch) Za pohybu smutečního průvodu a v průběhu samotného smutečního aktu se střídání strážných neprovádí.
- i) Při střídání strážných, po zastavení velitele stráže před rakví, dojdou strážní nové směny na úroveň hasičů staré směny a zastaví se z vnější strany, vlevo a vpravo od nich a pak současně provedou obrat čelem vzad obr. 1.
- j) Po obratu nové směny čestné jednotky provede velitel jednotky obrat čelem vzad a vypochoduje tak, aby čestná jednotka zachovala tvar .
- k) Současně s velitelem jednotky vypochodují hasiči staré směny a zařadí se ve dvojicích za velitele jednotky a společně odpochodují obr. 2.
- l) Jakmile hasiči staré směny uvolní svá místa, hasiči nové směny provedou současně úkrok vpravo/vlevo na jejich místa a zaujmou základní postoj obr. 3.

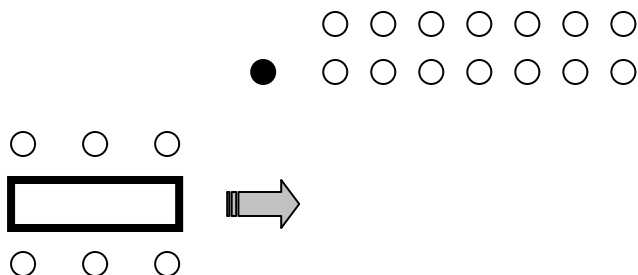

- m) Čestná jednotka zachovává stanovený tvar i při vynášení rakve, kdy ji doprovází po obou stranách

n) Je-li rakev vezena na vozidle, pochoduje čestná jednotka (rychlost vozidla a pochodu se vzájemně přizpůsobí) po obou stranách vozidla.

Čestný doprovod

a) Čestný doprovod nastupuje v místě vynášení rakve ve dvoj, troj nebo čtyřřadu, čelem k východu odkud bude rakev se zesnulým vynášena. (dle místních podmínek a zvyků) V okamžiku, kdy je rakev se zesnulým vynášena, velí velitel čestného doprovodu „**Pozor**“. Na tento povel zaujme čestný doprovod základní postoj (pozor) a otočí hlavy směrem k rakvi. Velitel čestného doprovodu zdraví rukou. Jakmile velitel čestného doprovodu ukončí zdravení rukou, otočí všichni hlavu přímo.

b) Smuteční průvod pochoduje zpravidla v tomto pořadí:

nejprve jsou neseny věnce

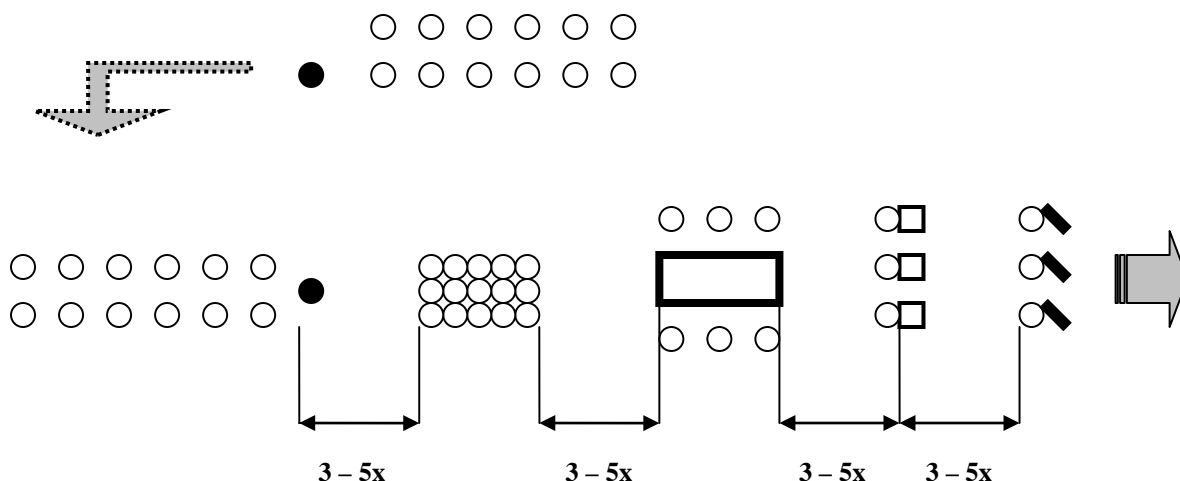
ve vzdálenosti 3 – 5 kroků za nimi jsou neseny řády zesnulého (každý na samostatném polštářku)

následuje rakev se zesnulým (čestná stráž pochoduje po obou stranách rakve)

následují pozůstalí a osoby doprovázející zesnulého

za nimi ve vzdálenosti 3 – 5 kroků pochoduje čestný doprovod

c) Čestný doprovod na tichý povel velitele čestného doprovodu provede potřebný obrat (podle situace v místě) a napochoduje na předem určené místo ve smutečním průvodu (viz obrázek).

d) V místě pohřbívání nastoupí čestný doprovod tak, jak to dovoluje místní situace nebo podle dispozic organizátora smutečního aktu.

Při spouštění rakve se zesnulým nebo při ukládání do hrobky, vzdává čestný doprovod počtu zesnulému stejným způsobem, jak je popsáno při aktu vynášení rakve se zesnulým ve výše uvedených odstavcích, velitel velí „**POZOR!**“.

Čestná stráž při spouštění nebo ukládání rakve se zesnulým provede obrat vlevo/vpravo v bok. Strážníci tak stojí čelem proti sobě a zdraví rukou.

Po skončení spouštění nebo ukládání současně odzdraví (připaží), provedou obrat vlevo/vpravo v bok a ve dvojicích odpochoďují od hrobu či místa ukládání.

- e) Při smutečním aktu v krematoriu nastoupí čestný doprovod u krematoria čelem rovnoběžně se směrem smutečního průvodu. Je-li rakev se zesnulým již předem (předem – před zahájením smutečního aktu) v krematoriu, nastoupí čestný doprovod čelem ke vchodu do krematoria.

Při odevzdání rakve se zesnulým ke kremaci, vzdává čestný doprovod poctu zesnulému již uvedeným způsobem.

- f) Při odhalování památníku, pomníku či pamětní desky a podobně, staví se zpravidla jedna nebo dvě dvojice čestné stráže, které stojí po obou stranách památníku, ve stejné úrovni (rovině), čelem dopředu. Zavádění strážných a jejich střídání již bylo popsáno.

Členové čestných strážů by měli být, pokud možno, stejné velikosti; respektive výšky; výstroj musí být jednotná.

Je vhodné, aby členové čestné stráže a stráže zástavy secvičili a zkoordinovali svou činnost a pochopili, respektive se naučili reagovat na tiché pokyny.

3. Kladení věnců

- a) Kladení věnců se provádí při pietních aktech. Kladení věnce provádí dvojice hasičů (dále jen „nosiči věnců“). Pravý nosič je určen jako velitel, který řídí činnost a vydává povely (signály) pro položení věnce. Nosiči věnců provádí úkony v tempu pořadového kroku.

- b) Kladení věnců se skládá z: uchopení věnce, nesení věnce, provedení otočky, položení věnce, odchod nosičů věnců.

- c) Uchopení věnce: dvojice nosičů věnců stojí v základním postoji čelem proti sobě. U nohou mají položený věnec tak, že věnec zakrývá špičky bot. Stuhý směřují od hlavy věnce přes věnec směrem k místu kladení, na smluvený signál k uchopení věnce nosiči věnců, zaujmou polohu dřepmo a uchopí věnec podhmatem tak, aby ruce byly vzdáleny od sebe na šířku ramen; hlava je zpřímá, tělo je mírně nakloněno dopředu, zaujmou základní postoj, věnec při tom zůstane ve vodorovné poloze, ruce svírají v loktech pravý úhel, bc) provedou obrat, a to tak, že pravý nosič provede obrat „**vpravo v bok**“ a levý nosič „**vlevo v bok**“, současně s tím vykloní věnec pod úhlem 45° směrem k pochodu tak, aby stuhý věnce splývaly dolů, přisunou pravou (levou) nohu.

- d) Nesení věnce a provedení otočky: věnec je nesen dva kroky před delegací, pokud jej delegace doprovází, v potřebné vzdálenosti před místem položení věnce se dvojice nosičů věnců zastaví. Potom se změní poloha a směr věnce tak, aby hlava věnce směřovala k místu položení věnce. Změnu polohy provedou nosiči věnců tak, že se i s věncem otočí (po kružnici ve směru hodinových ručiček) o 180°. Zahájení otáčení se provádí na povel (signál) pravého nosiče věnců a ukončí se čtvrtým krokem a přinožením pravé nohy, pravý nosič věnců na povel (signál) postaví chodidlo pravé nohy před špičku levé nohy a na špičkách se obrátí o 180°, vykročí levou nohou a pokračuje v pochodovém směru po kružnici. Následně nosiči věnců zaujmou základní

postoj čelem proti sobě (pravý nosič provede obrat „vlevo v bok“, levý nosič „vpravo v bok“).

- e) Postup položení věnce: nosiči věnců úkrokem (tento úkrok nemusí být vždy prováděn, zaleží na podmínkách u pomníku při kladení věnců) směrem k pomníku zaujmou místo k vlastnímu položení věnce. Na povel (signál) velícího nosiče věnců se s věncem sehnou a položí jej na určené místo, tělo se hýbe pouze v pase, hlava je v ose s trupem těla. Levá (pravá) noha je natažena, chodidlo levé (pravé) nohy je celou plochou položeno na zemi. Pravá (levá) noha je mírně vykročena dopředu a podle potřeby je pokrčena v kolenu, odchod nosičů od pomníku začíná první dobou v okamžiku kdy velící nosič věnce vydá povel (signál). Celý odchod je rozdělen do devíti dob:
1. doba - na povel (signál) se oba nosiči věnců vzpřímí a zaujmou základní postoj.
 2. doba - nosiči věnců provedou úkrok a přinožení levé (pravé) nohy,
 3. doba - nosiči věnců zvedají pravou ruku, aby vzdali poctu přiložením pravé ruky k pokrývce hlavy,
 4. doba - nosiči věnců vzdávají poctu,
 - 5.- 6. doba - nosiči věnců připaží,
 - 7.- 8. doba - nosiči věnců provedou obrat. Tento obrat provádí pouze jeden nosič. Vždy se předem procvičí a upřesní, který z dvojice se bude otáčet. Tento nosič věnců zároveň udá směr odchodu,
 9. doba - nosiči věnců vykročí levou nohou a odcházejí tak, aby nepřekročili věnec nebo nešlápli na stuhu. Hlavu drží zpříma.

4. Kladení kytice

- a) Kladení kytice se provádí při pietních aktech. Provádí jej pouze jeden hasič.
- b) Hasič uchopí kytici tak, že pravou rukou drží kytici, levou ruku má v lokti ohnutou do pravého úhlu a podepírá jí kytici zespodu.
- c) Zásady pro zahájení aktu jsou stejné jako u kladení věnců. Na předem určeném místě se hasič zastaví. Tělo vytočí doprava tak, aby byl levým bokem k pomníku, současně vykročí levou nohou a provede levou nohou podřep. Pravá noha zůstává natažená a celou plochou chodidla je položena na zemi. Při vytáčení těla se s tělem vytáčí i ruce tak, aby se samostatně nehýbaly.
- d) Po položení kytice se hasič postaví do základního postoje čelem k pomníku, pozdraví rukou, provede obrat směrem k odchodu a opustí prostor pomníku.

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

Metodický list – č. 14/PP

Účel témat: Naučit se vystupování na veřejnosti jako organizovaná a uniformovaná složka IZS. Ovládat nástupové, pochodové tvary, cviky na místě a za pochodu.

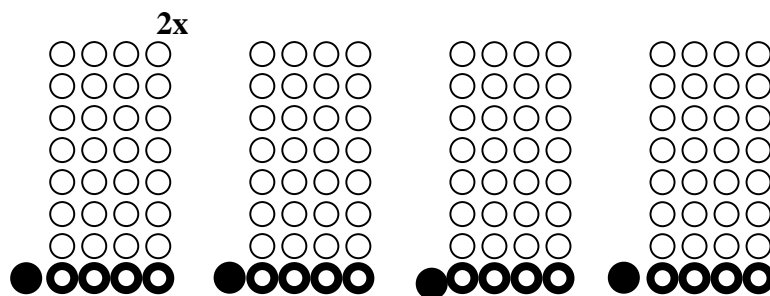
Slavnostní nástupy jednotek PO

1. Obecné zásady

- Slavnostní nástupy jednotek PO se zpravidla konají při různých příležitostech (výročí), kterých se zúčastní dostatečný počet hasičů.
- Slavnostní nástupy bývají zpravidla zakončeny slavnostním pochodem.
- K velení jednotkám PO při slavnostním nástupu je předem určen velitel (velitel přehlídky).
- Sestavu jednotek PO, čas a místo konání slavnostního nástupu, jakož i výstroj, služební nástupové a pochodové tvary stanovuje konkrétně pro každý jednotlivý případ příslušný služební funkcionář.
- Prostor určený k nástupu je možno vyznačit praporky, pásy, čarami apod., případně předem určenými hasiči – směrníky. Směrníky lze také označit trasu pochodu a vymezení vzdálenosti mezi pochodujícími jednotkami PO.

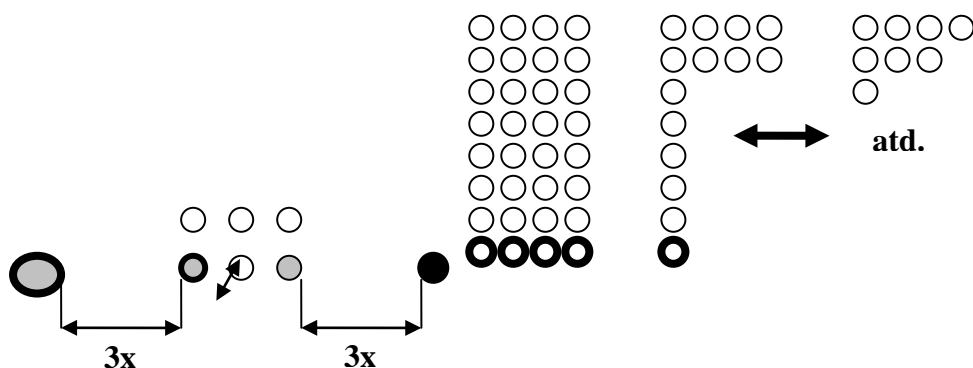
2. Nástup jednotek PO

- Při slavnostním nástupu nastupují jednotky PO zpravidla ve srazu po četách ve dvojestupech až čtyřstupech, výjimečně v zástupu. Povel k nástupu: „**Hasičské sbory na můj povel, po četách v trojstupu čtyřstupu, (trojřad, čtyřřad), směr hlavní tribuna, NASTOUPIT!**“. Provedení: Velitel přehlídky stojí v základním postoji čelem ve směru nástupu, velitel první čety se postaví vlevo od velitele přehlídky. Čety nastupují podle číselného pořadí vlevo od první čety a zaujmou základní postoj. Rozestup mezi četami je zpravidla 2 kroky. Jakmile první četa začne nastupovat, vypochoduje velitel přehlídky šest kroků, provede obrat „vlevo v bok“ a sleduje nástup pochodového proudu.

Čety v čtyřstupu - na místě

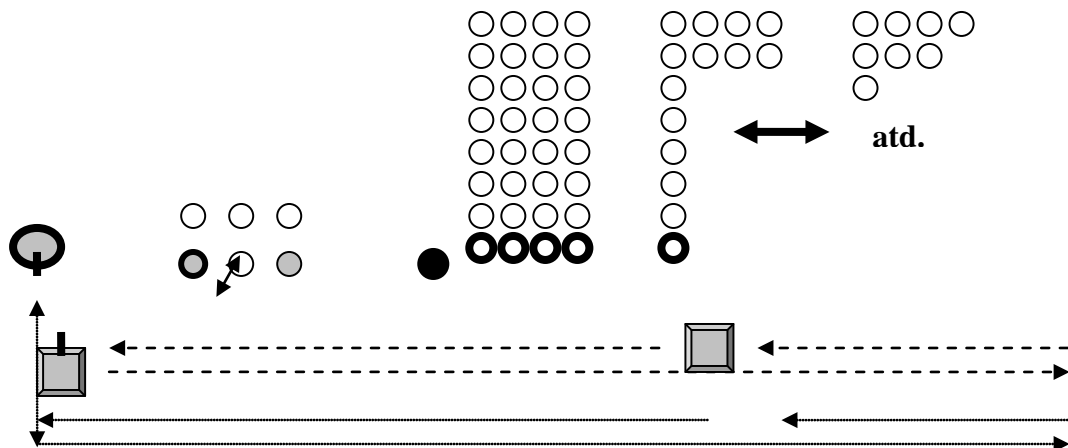
- b) Pokud nastupuje čestná jednotka (viz metodický list č. 12/PŘV), tak po napochodování se velitel čestné jednotky, praporečnick a stráž zařazují tři kroky vpravo od velitele první čety. Tři kroky vpravo od velitele čestné jednotky nastupuje velitel přehlídky.

- c) Pokud se slavnostní přehlídka zúčastní požární technika, řadí se tato vlevo od nastoupených jednotek nebo za ně.
- d) Vyrovnání - Povel „**VYROVNAT!**“.
 Provedení: Velitelé čet vypochoďují v pravém úhlu na vzdálenost dvou kroků před střed čety, vykonají obrat vlevo v bok a opravují zákryty svých čet; při kontrole vyrovnání provádí úroky vlevo nebo vpravo (vyrovnává se podle první čety). Po vyrovnání se velitelé čet postaví před střed čety ve směru nástupu. Povel „**Velitelé NA MÍSTÁ!**“.
 Provedení: Velitelé čet se zařadí v pravém úhlu do tvaru, ve vzdálenosti pokrčené paže vpravo od velitele prvního družstva čety.
 Pokud jsou čety v řadách, velitelé po povelu „**VYROVNAT!**“, provedou obrat v levo v bok a provádí pomocí úkrků vyrovnání jednotlivých řad. Po vyrovnání, se zařadí do tvaru na původní místo. Povel „**Přímo HLEĎ!**“.

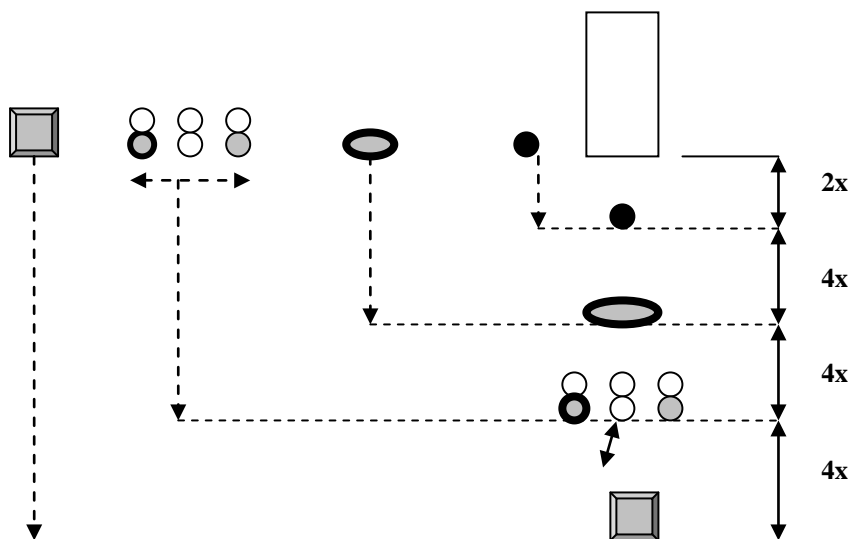
3. Uvítání přehlížejíčího

- a) Před uvítání přehlížejíčího, velitel přehlídky vypochoďuje dle místních podmínek před nastoupené jednotky, provede obrat v levo v bok a velí „**Hasičské sbory v pravo HLEĎ!**“. A podá hlášení přehlížejíčímu: „**Bratře starosto, velitel (obec, jméno), hsičské sbory nastoupeny u příležitosti našeho 110 výročí založení!**“. A pak doprovází přehlížejíčího po vnější straně (dva kroky za ním) podél nastoupených jednotek PO.
- b) Po provedené přehlídce jednotek PO přehlížejíčí nastoupené jednotky PO pozdraví. „**Hasičské sbor našemu 110 výročí založení NAZDAR!**“. Nastoupené jednotky odpoví, „**ZDAR!**“. Po pozdravu velí velitel přehlídky „**Hasičské sbory – přímo HLEĎ – POHOV!**“. Velitel přehlídky pak zaujme své místo.

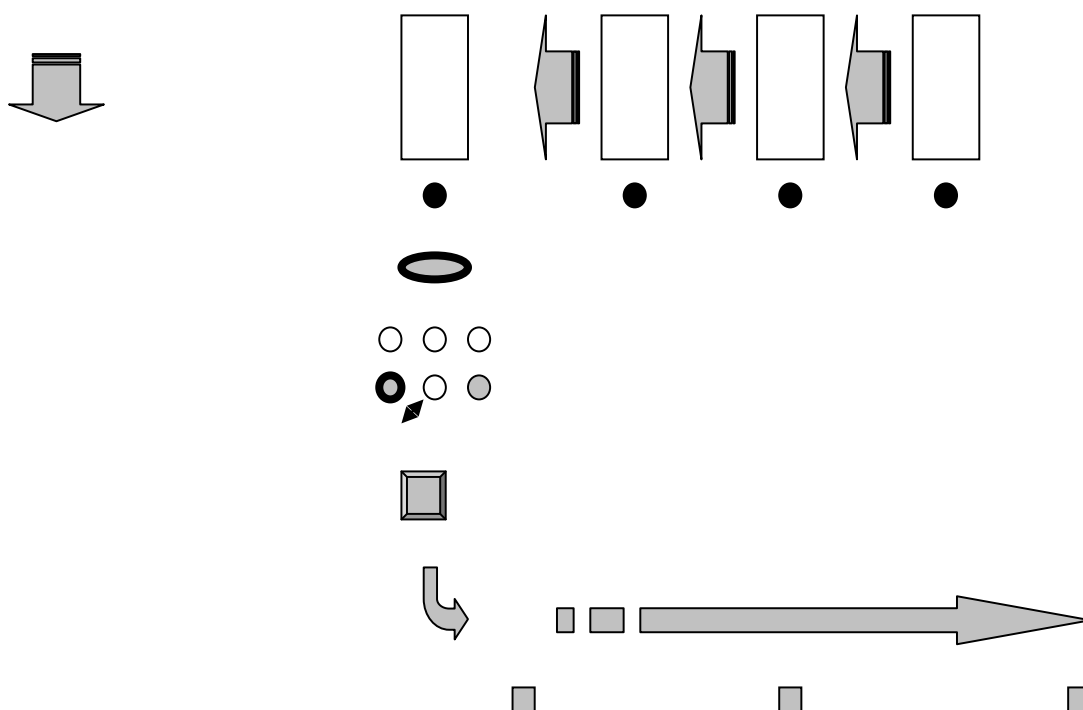

4. Provedení slavnostního pochodu

- Jednotky PO pochodují před přehlízejícím zpravidla po četách v sestavě: velitel přehlídky, čestná jednotka, velitel první čety a dva kroky za nimi jednotky PO ve stanovených vzdálenostech od sebe.
- Pokud jsou k provedení slavnostního pochodu využiti směrníci, vypochoďují na povel „**Směrníci na směr – na vzdálenost deseti metrů (určí velitel přehlídky) - pochodem V CHOD!**“. Po dosažení svých stanovišť se směrníci postaví čelem k pochodujícím jednotkám PO. Použití směrníků není podmínkou.
- Velitel přehlídky pořadovým krokem zaujme své místo před pochodovým proudem /čtyři kroky před tvar (při nástupu čestné jednotky 8 kroků) a dále na střed první čety/ otočí se k nastoupeným jednotkám PO a velí: „**Hasičské sbory, k slavnostnímu pochodu, po četách, vzdálenost 10 kroků (jednoho směrníka), první četa, (čestná jednotka) přímo, ostatní vpravo – V BOK! Vpravo hledět, pochodem V CHOD!**“.
- Na návěští „**k slavnostnímu pochodu**“ vypochoďuje čestná jednotka a zařadí se před velitele první čety. Velitelé čet vypochoďují 2 kroky a postaví se před střed své čety.

- e) Na návěští „**po četách**“ provedou všichni (vyjma čestné jednotky a první čety) obrat vpravo v bok a na povel „**V CHOD**“ vykročí všichni pořadovým krokem.
- f) Čestná jednotka s praporem a první četa pochodují přímo, ostatní po dosažení místa, kde stála první četa, provádějí na pokyn svých velitelů čet obrat vlevo v bok za pochodu - buď pochodují na místě dokud první četa, respektive předchozí četa nedojde na vzdálenost jednoho směrníka nebo pokračují v pochodu.
- g) Pochodují-li na místě, pak vypochoďují na povel „**Plný KROK!**“ ve směru za předchozí četou.

- h) Ve vzdálenosti jednoho směrníka (dvou směrníků, případně jinou stanovenou vzdálenost) od přehlížejícího velí jednotliví velitelé čet „**Četo, vpravo (vlevo) HLED!**“.
- ch) Všichni pochodující, mimo pravých krajníků, otočí současně hlavy směrem k přehlížejícímu a připaží.
- i) Velitelé (velitelé čet, velitel čestné jednotky, velitel přehlídky) zdraví rukou.
- j) Vzdávání pocty se ukončí ve vzdálenosti jednoho směrníka (v určené vzdálenosti) za přehlížejícím.
- k) Praporečník a strážní praporu čestné jednotky při slavnostním pochodu neotáčejí hlavu směrem k přehlížejícímu a nepřerušují pohyb pažemi.

Základní odborná příprava členů jednotek sborů dobrovolných hasičů

POŘADOVÁ PŘÍPRAVA

Metodický list – č. 15/PP

Účel témat: Naučit se vystupování na veřejnosti jako organizovaná a uniformovaná složka IZS. Ovládat nástupové, pochodové tvary, cviky na místě a za pochodu.

Nástup družstev k soutěži

1. Obecné zásady

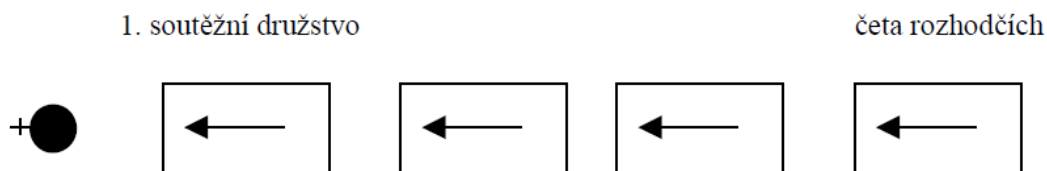
- Místo (prostor) nástupu k soutěži určí velitel soutěže. Prostor je možno vyznačit praporky, pásy, čarami apod., případně předem určenými osobami – směrníky.
- Počet soutěžních družstev ve tvaru a místo konání nástupu, jakož i výstroj, nástupové a pochodové tvary stanoví dle podmínek velitel soutěže.
- Soutěžní družstva se před přesunem do prostoru nástupu k zahájení soutěže seřazují ve shromaždišti do příslušného tvaru. Na konci tvaru se řadí četa rozhodčích.

2. Provedení nástupu soutěžních družstev a rozhodčích k soutěži

- Pochodovým tvarem při slavnostním nástupu k soutěži je proud soutěžních družstev ve dvojestupu, trojstepu nebo čtyřstepu a četa rozhodčích ve trojstepu nebo čtyřstepu. Před vydáním povelu vypochoduje velitel soutěže šest kroků před první družstvo a provede obrat „**vlevo v bok**“.
- Pokud se využívají k usměrnění nástupu směrníci, potom směrníci vypochodují na povel „**Směrníci na směr – na vzdálenost deseti metrů (určí velitel soutěže) – pochodem V CHOD!**“. Po dosažení svých stanovišť se směrníci postaví čelem k pochodujícím družstvům.
- Před jednotlivými soutěžními družstvy může pochodovat směrník s tabulí označující družstvo. Četu rozhodčích vede velitel čety, kterým je zpravidla hlavní rozhodčí soutěže.
- Velitel soutěže soutěžící družstva a četu rozhodčích vyrovná. Pak následuje pochod k hlavní tribuně.

Povel „**Soutěžní družstva a rozhodčí, v pochodový proud, na první družstvo, četu, první družstvo, četa, směr ten a ten, za mnou, pochodem V CHOD!**“.

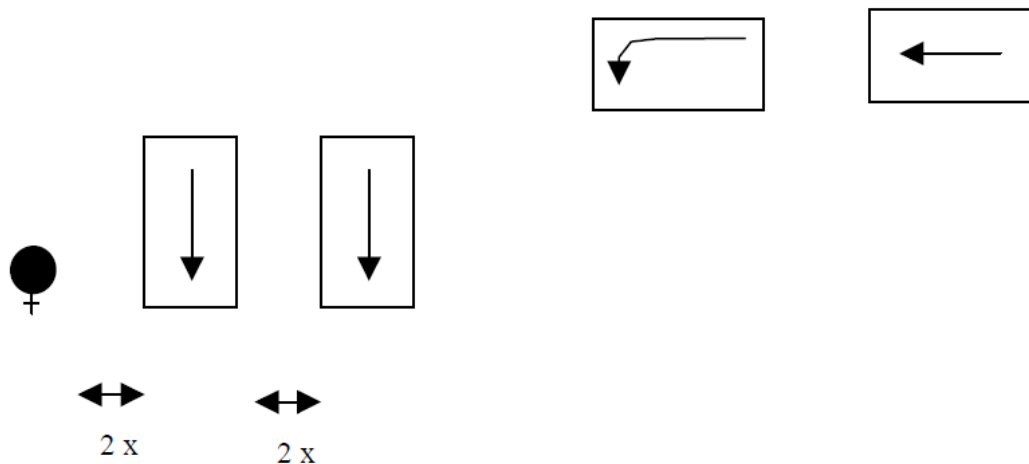
Provedení: Na výkonný povel vypochodují soutěžní družstva a četa rozhodčích v daných

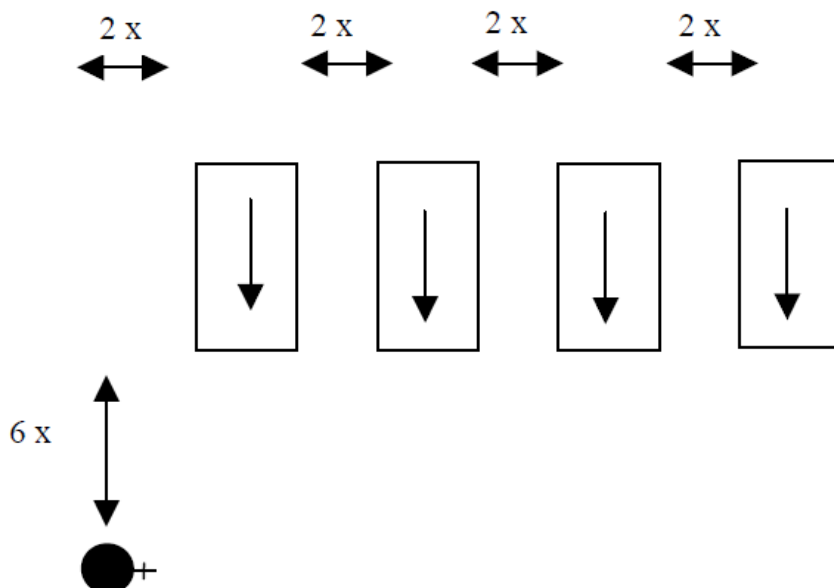
rozestupech. Velitelé soutěžních družstev, která pochodují v pravo a velitel čety rozhodčích postupně velí, „**Za prvním (druhým, x-tým) družstvem, četou pochodem V CHOD!**“. Družstva (četa), následně vykročí v udaném směru.

- Po vstupu tvaru do prostoru nástupu je možné pochod soutěžních družstev prodloužit např. pochodem po oválu.

- f) Po dosažení místa nástupu tvaru před hlavní tribunou velí velitel soutěže dva povely „**Vpravo ZATOČIT!**“, „**Směr PŘÍMÝ!**“. Velitel soutěže po dosažení místa nástupu pochoduje na své místo, kde zaujme základní postoj do doby, kdy je na místě nástupu poslední družstvo. Hasiči během změny směru sledují pečlivě své místo ve tvaru tak, aby nenarušili tvar, zejména je nutné korigovat délku kroku.
- g) Jednotlivá soutěžní družstva pochoduji na úroveň velitele soutěže a po dosazení cílového postavení (na značku) před hlavní tribunou pochoduji na místě a po té na povel velitele soutěžního družstva zastavují krok, nečekají, až je namístě nástupu poslední soutěžní družstvo nebo četa rozhodčích. Směrník stojí na dva kroky před soutěžním družstvem.

- h) Až dopochoduje poslední četa rozhodčích, velitel soutěže vypochoduje šest kroků před tvar, provede vlevo bok a velí k vyrovnání: „**Soutěžní družstva a rozhodčí, na můj povel „POZOR!**“, „**VYROVNAT!**“, „**Přímo HLEĎ!**“, „**Soutěžní družstva a rozhodčí Vpravo HLEĎ!**“.

- ch) Velitel soutěže podá ze svého místa před tvarem hlášení představiteli hlavního organizátora soutěže (např. starotovi okrsku, okresu, kraje republiky), který po převzetí hlášení odejde k mikrofonu a odtud pozdraví nastoupené závodníky a rozhodčí, např. „**Účastníkům okrskové, okresní soutěže v požárním sportu – NAZDAR!**“. Všichni soutěžící a rozhodčí v tvaru odpoví „**ZDAR!**“.
- i) Po té může čestná jednotka provést vztyčení státní vlajky na místě k tomu určeném tak, že na povel velitele soutěže napochoduje a vztyčí státní vlajku (viz metodický list č. 12/PŘV).
- j) Při vztyčování státní vlajky nebo při hraní státní hymny velitel soutěže zavelí „**Přímo HLEĎ!**“; po vztyčení státní vlajky nebo doznění státní hymny velí „**POHOV!**“.
- k) Následují slavnostní projevy hostů soutěže; začíná ten, kdo má hlavní patronát nad soutěží (k projevu ho vyzve a představí hlasatel soutěže).
- l) Na výzvu hlasatele soutěže dále následuje:
slib závodníka - předstoupí k mikrofonu, není v tvaru, slib rozhodčího - předstoupí k mikrofonu, není v tvaru, projev představitele hlavního organizátora soutěže, které ukončí slovy např. „**Tímtopovažuji okresní kolo soutěž v požárním sportu za zahájené.**“.
- m) Velitel soutěže po té velí např. „**Soutěžní družstva a rozhodčí POZOR!, k plnění disciplín okresního kola soutěže v požárním sportu, ROZCHOD!**“.